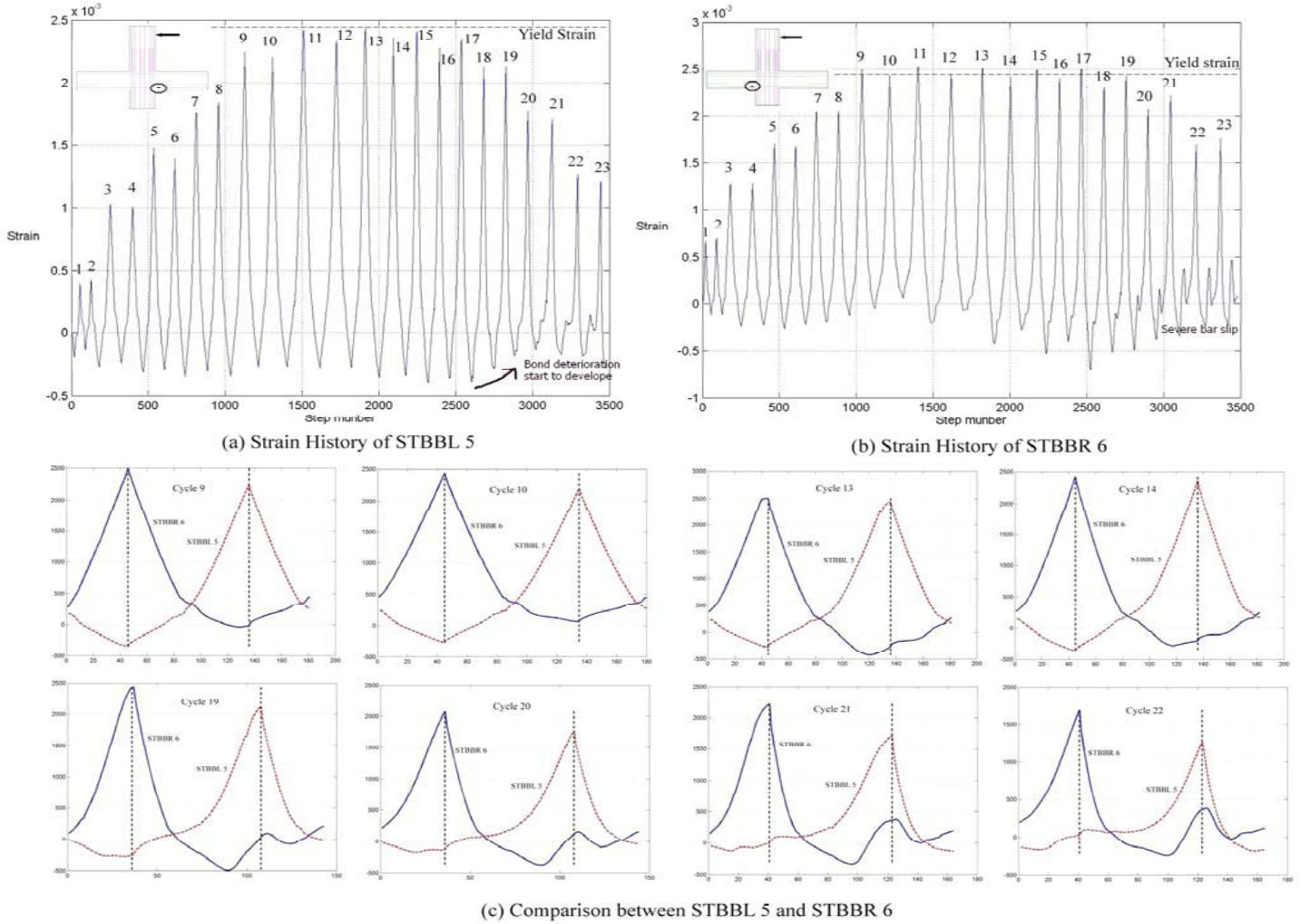

รูป 2.19 การรูดไถลของเหล็กนอนในชิ้นทดสอบที่ 2 (เหล็กล่าง)

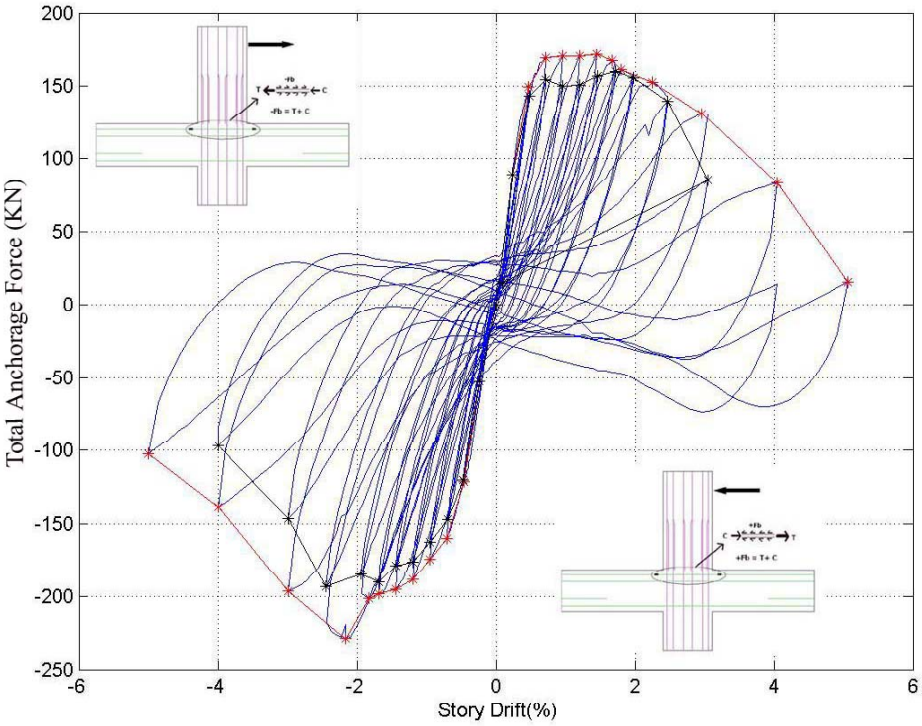

รูป 2.20 แรงยึดหน่วงทั้งหมดของเหล็กบนในคานชิ้นทดสอบที่ 2

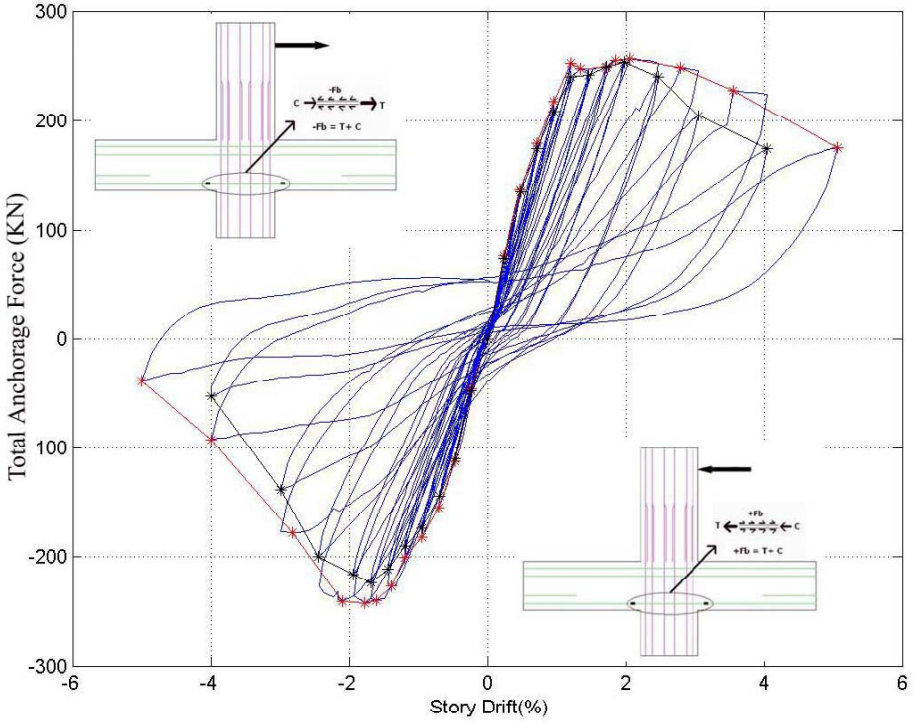

รูป 2.21 แรงยึดหน่วงทั้งหมดของเหล็กล่างในชิ้นทดสอบที่ 2

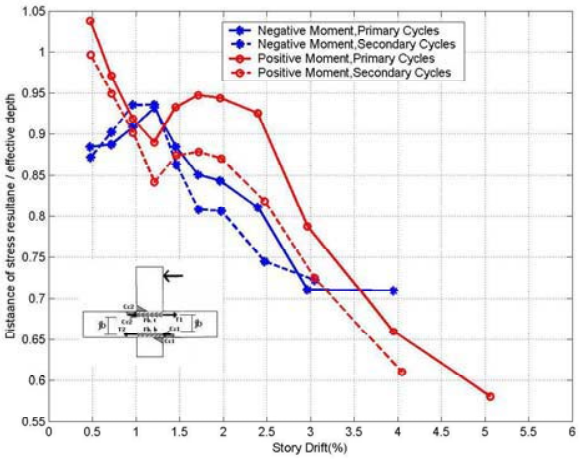

รูป 2.22 การเปลี่ยนแปลงความยาวแขนโมเมนต์ในชิ้นทดสอบที่ 2

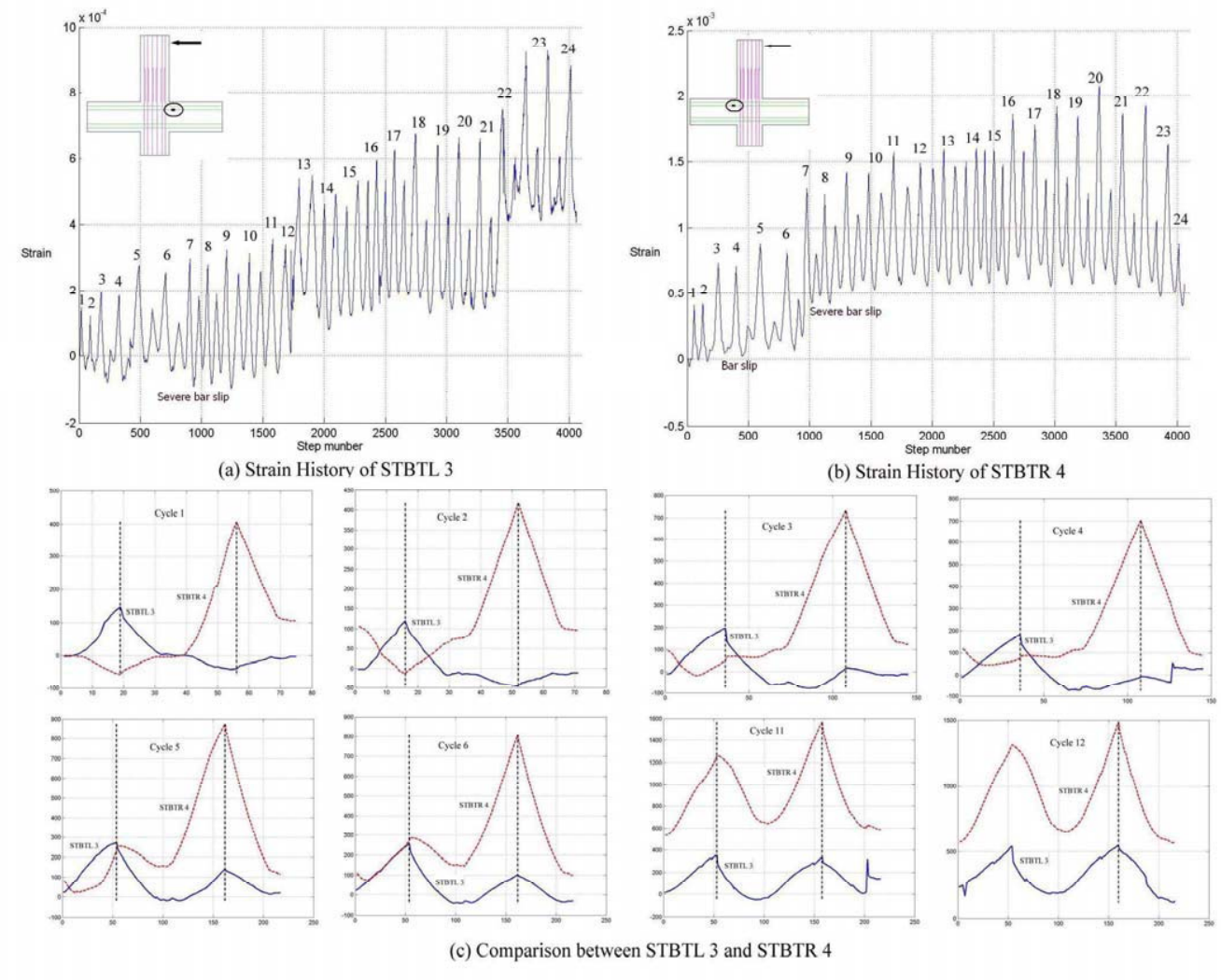

รูป 2.23 การรูดไถลของเหล็กบนในชิ้นทดสอบที่ 3

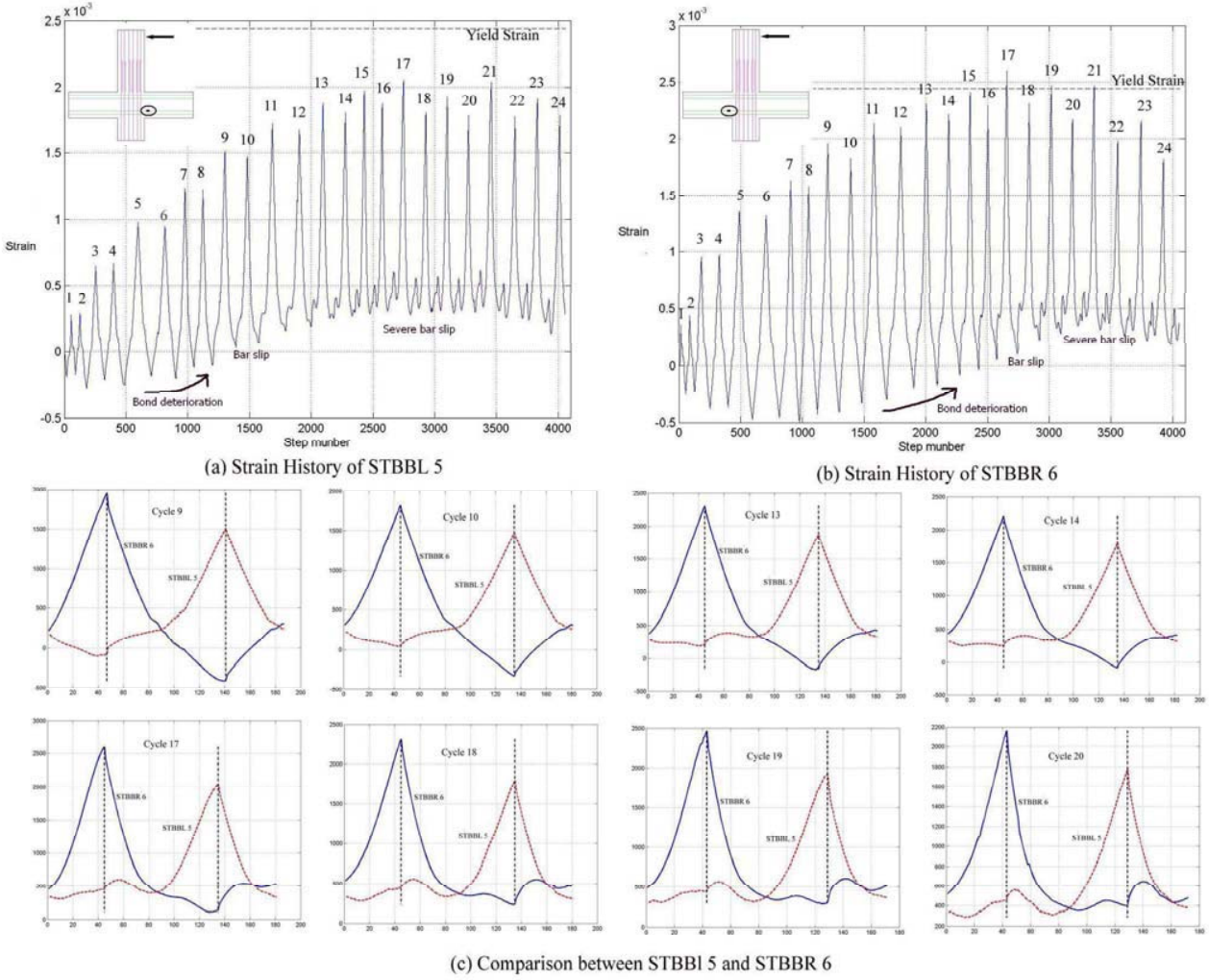

รูป 2.24 การรูดไถลของเหล็กล่างในชิ้นทดสอบที่ 3

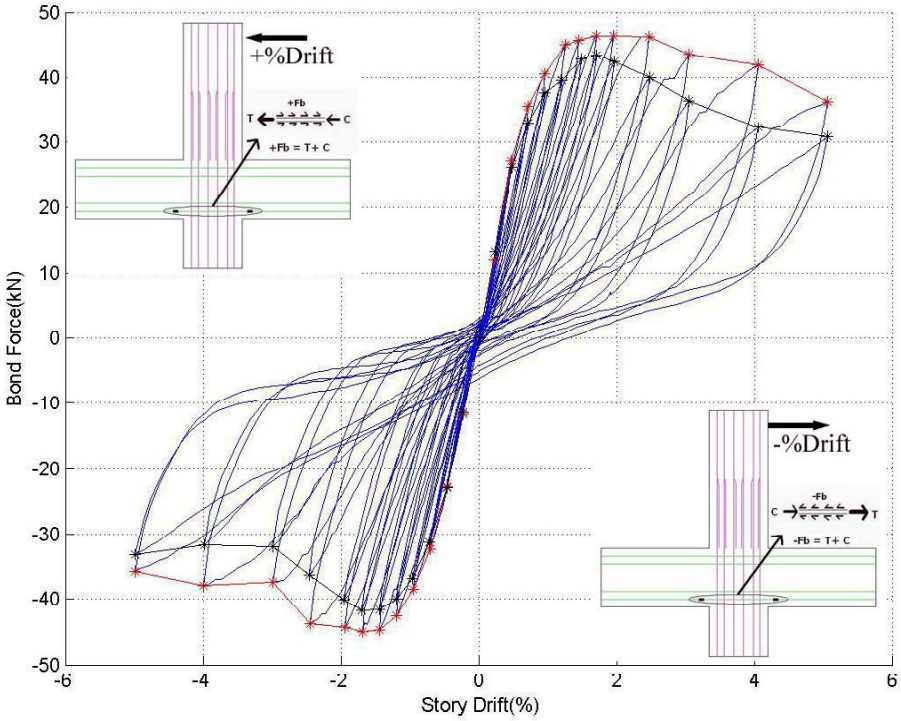

รูป 2.25 แรงยึดหน่วงของเหล็กล่างในชิ้นทดสอบที่ 3 (เหล็ก 1 เส้น)

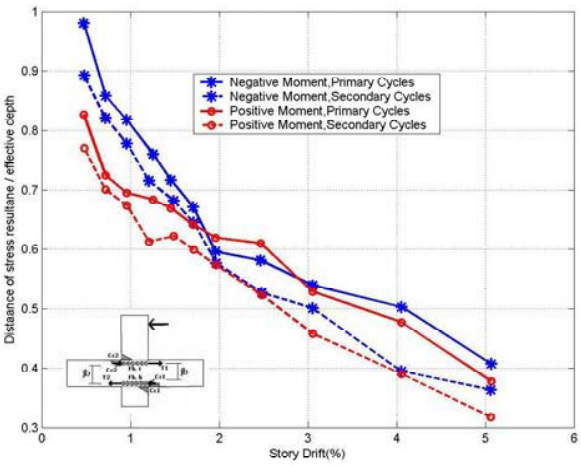

รูป 2.26 การเปลี่ยนแปลงความยาวแขนโมเมนต์ของชิ้นทดสอบที่ 3

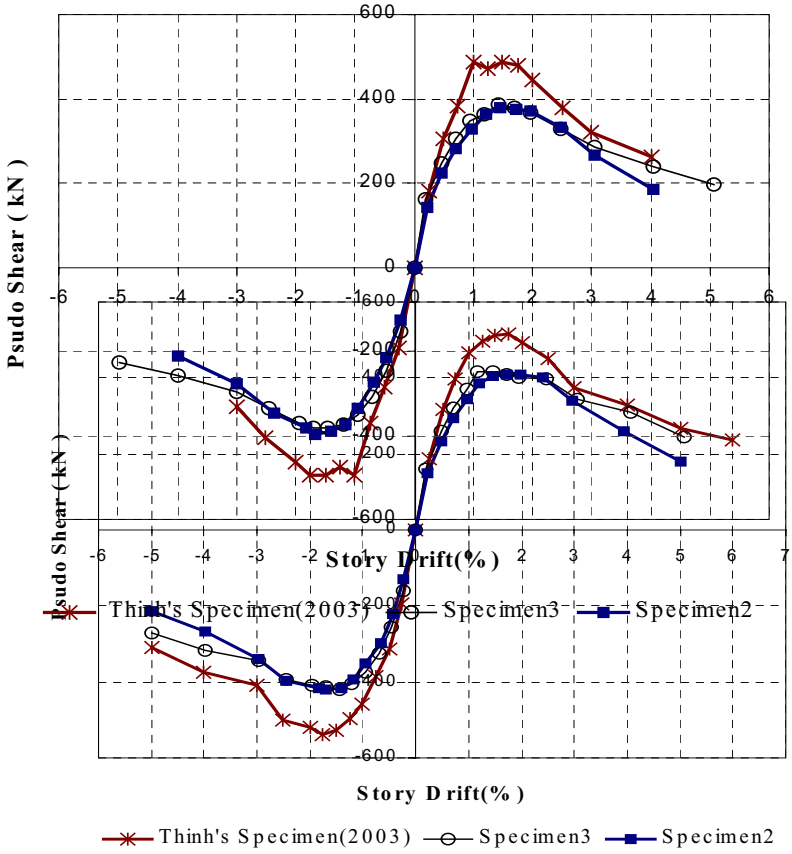

(a) Primary cycles

(b) Secondary cycles

รูป 2.27 แรงเฉือนเทียมที่กระทำต่อชิ้นทดสอบ

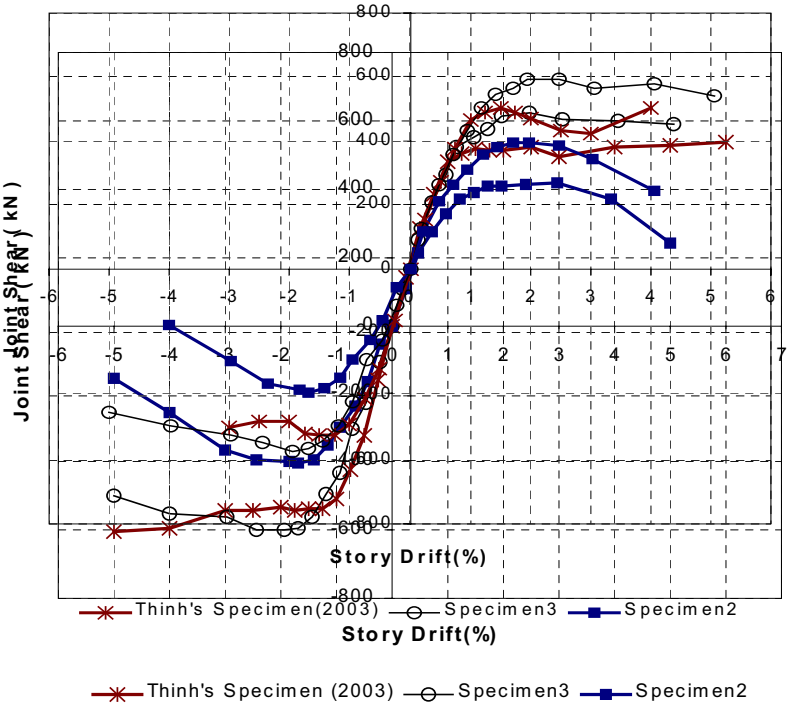

(a) Primary cycles

(b) Secondary cycles

รูป 2.28 แรงเฉือนจุดที่กระทำต่อชิ้นทดสอบ

บทที่ 3

การทดลองเพื่อศึกษาผลของแรงยึดหน่วง และหาแนวทางการซ่อมแซมจุดต่อคาน-เสา

3.1 ที่มา

สืบเนื่องจากการทดลองในงานวิจัยย่อยที่ 2 ทำให้ได้ข้อสรุปว่า การวิบัติของจุดต่อคาน-เสาเกิดขึ้นเนื่องจากการสูญเสียแรงยึดหน่วงระหว่างเหล็กนอนกับคอนกรีตในบริเวณจุดต่อ จากการศึกษาพบว่า การวิบัติที่เกิดขึ้นเป็นไปในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป กำลังรับน้ำหนักบรรทุกไม่ตกลงอย่างทันทีทันใด เป็นการชี้ให้เห็นว่าการวิบัติเนื่องจากการสูญเสียแรงยึดหน่วงไม่ใช่การวิบัติแบบเฉียบพลัน เพื่อเป็นการศึกษาพฤติกรรมการวิบัติเนื่องจากการสูญเสียแรงยึดหน่วงโดยละเอียด ผู้วิจัยได้ออกแบบชิ้นทดลองขนาด ½ ของขนาดจริง มีรายละเอียด และ ปริมาณการเสริมเหล็กเท่ากับชิ้นทดสอบที่ 2 (ที่เป็นตัวแทนของจุดต่อในอาคารที่มีพื้นที่อาณาเขตเสาปานกลาง) ในงานวิจัยย่อยที่ 2 ทุกประการ แต่ได้ทำการตัดแรงยึดหน่วงระหว่างเหล็กนอนและคอนกรีตในบริเวณรอยต่อ เพื่อเป็นการศึกษากรณีการวิบัติแบบแรงยึดหน่วงในกรณีที่ไม่มีแรงยึดหน่วงตั้งแต่ต้น ภายหลังจากที่ได้ทำการทดสอบชิ้นทดสอบนี้ แล้ว ได้ทำการซ่อมแซม โดยใช้วัสดุเกราท์แบบไม่หดตัวและใช้ แผ่นคาร์บอนไฟเบอร์ เพื่อศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการซ่อมแซมและเสริมกำลังจุดต่อคาน-เสาที่ได้รับความเสียหายจากแรงแผ่นดินไหว ในการทดลองในงานวิจัยย่อยใช้น้ำหนักบรรทุกแนวราบกึ่งสถิตแบบเป็นวัฏจักร โดยมีรูปแบบการให้น้ำหนักบรรทุก (load pattern) และสภาพที่รองรับ (boundary condition) เช่นเดียวกับการทดลองในงานวิจัยย่อยที่สอง นอกจากนี้ การติดตั้งชิ้นทดสอบ อุปกรณ์วัด และหัวผลักไฮโดรลิกส์ (Hydraulic actuator) ข้อมูลที่ทำการบันทึกก็เป็นเช่นเดียวกับการทดลองในงานวิจัยย่อยที่สอง

3.2 ชิ้นทดสอบ

ชิ้นทดสอบที่ใช้ในงานวิจัยย่อยที่ 2 นี้ประกอบด้วย 2 ชิ้นทดสอบดังนี้

1. Debond specimen เป็นชิ้นทดสอบ ที่เป็นตัวแทนของกลุ่มอาคารที่มีพื้นที่อาณาเขตเสาปานกลางที่ได้มีการปรับรายละเอียดการเสริมเหล็กภายในรอยต่อคาน-เสา โดยการตัดแรงแรงยึดเหนี่ยวระหว่างเหล็กเสริมกับคอนกรีต ที่จุดต่อคาน-เสา

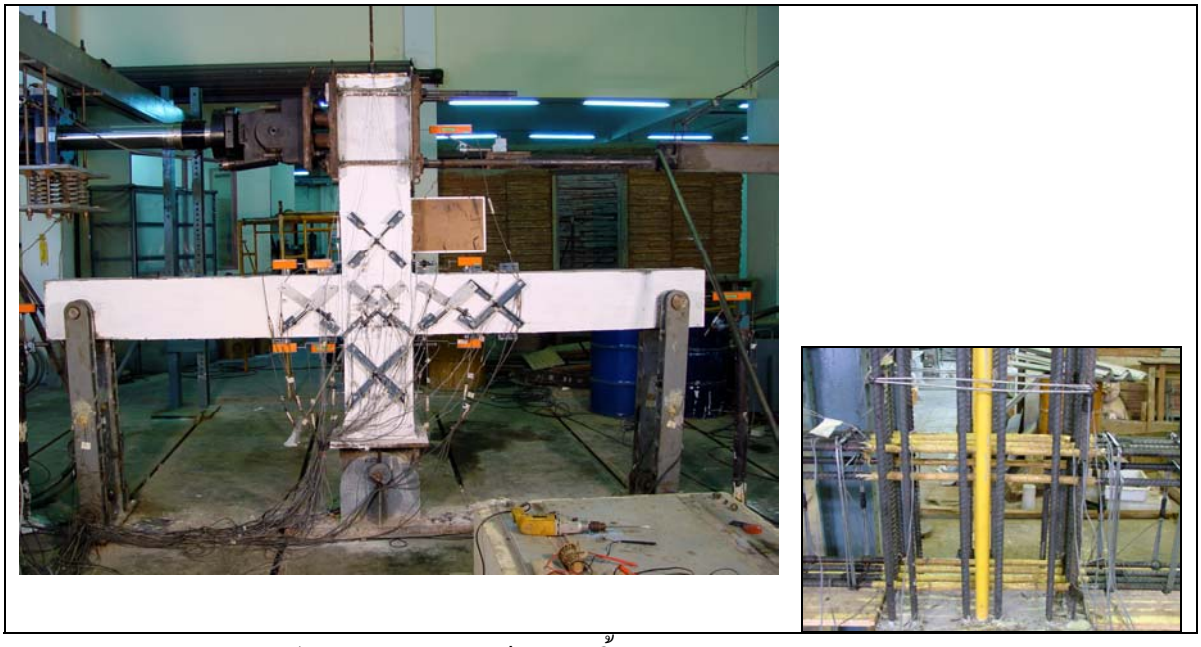

รูป 3.1 แสดงรายละเอียดของชิ้นทดสอบ Debond specimen

2. Retrofit specimen ชิ้นทดสอบนี้เป็นชิ้นทดสอบที่ได้จากการซ่อมแซมชิ้นทดสอบ Debond specimen ด้วยวัสดุเกราท์ประเภทไม่หดตัว และห่อหุ้มด้วยแผ่นคารบอนไฟเบอร์ (FRP) ภายหลังถูกแรงกระทำจนตัวอย่างเกิดความเสียหายอย่างมาก

รูป 3.2 แสดงรายละเอียดของชิ้นทดสอบ Retrofit specimen

3.3 กำลังของวัสดุ

ทางด้านกำลังของวัสดุที่ใช้ในการสร้างชิ้นทดสอบ คอนกรีตที่ใช้ก่อสร้างชิ้นทดสอบกำหนดให้มีกำลังรับแรงอัดระบุ 23.5 MPa (หรือ 240 kg/cm^2) โดยเป็นคอนกรีตที่ผสมเองในห้องปฏิบัติการ โดยผ่านการทำการทดสอบหาสัดส่วนผสมคอนกรีต เหล็กที่ใช้เป็นเหล็กยืนในเสาและเหล็กนอนในคานมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 12 มม. ชั้นคุณภาพ SD40 ส่วนเหล็กปลอกมีขนาด 3 มม. และมีค่าหน่วยแรงดึงที่จุดครากเท่ากับ 306 MPa (หรือ 3120 kg/cm^2)

ตาราง 3.1 Concrete properties of specimen

Compressive strength, $f_c^{'}$	Debond Specimen	Retrofit Specimen
Top column (Ksc)	268	286
Beam (Ksc)	217	569*
Bottom Column (Ksc)	250	250
The modulus of elasticity, E_c (Ksc)	2.293×10^5	2.293×10^5

Beam strength of retrofit specimen fc'* is non-shrink grout

ตาราง 3.2 Steel bar properties of each specimen

Longitudinal Reinforcement (DB12 SD40)	**Debond Specimen**	**Retrofit Specimen**
Average Yield Strength (Ksc)	4887	4887
Average Tensile Strength (Ksc)	6568	6568
The modulus of elasticity E_s (Ksc)	2.04×10^6	2.04×10^6
Transverse Reinforcement (Plain Mild Steel 3-mm Diameter)	**Debond Specimen**	**Retrofit Specimen**
Average Yield Strength (Ksc)	3120	2847

Average Tensile Strength (Ksc)	3950	3593
The modulus of elasticity E_s (Ksc)	2.04×10^6	2.04×10^6

ตาราง 3.3 FRP sheet properties (MBrace CF 130)

Thickness, mm	0.165
Tensile strength, ksc	35,000
Tensile modulus of elasticity, GPa	2.35×10^6
Tensile Elongation Ultimate %	1.5

3.4 ผลการทดลอง

3.4.1. การสังเกตุรอยร้าวจากการทดลอง

การเกิดรอยร้าวตามการให้น้ำหนักบรรทุกที่เพิ่มขึ้นสรุปไว้ในตารางข้างล่าง และ ภาพถ่ายแสดงการเกิดรอยร้าวและความเสียหายในแต่ละรอบการเคลื่อนตัว

(1) Debond specimen

ระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธ	**การสังเกตุรอยร้าว**
(±0.25%) ในรอบที่ 1-2	รอยร้าวแรกที่เริ่มสังเกตได้เป็นรอยร้าวดัดด้านบนของคานเกิดที่หน้าเสา ความยาวของรอยร้าวได้วิ่งมาถึงกลางคาน เมื่อให้แรงสลับทิศรอยร้าวจะปรากฏในทิศทางตรงกันข้ามดังแสดงในรูป
(±0.5%) ในรอบที่ 3-4	เกิดรอยร้าวดิ่งมากขึ้นที่หลังคาน และท้องคานอีกฝั่งหนึ่ง เมื่อออกแรงกระทำมากขึ้นจะพบว่ารอยร้าวขยายยาวมากขึ้นตามแรงที่มากกระทำ แต่ไม่พบรอยร้าวทแยงในจุดต่อดังแสดงในรูป
(±0.75%) ในรอบที่ 5-6	รอยร้าวดิ่งเดิมขยายตัวยาวต่อเนื่องตลอดความลึกคาน รอยร้าวใหม่ปรากฏไม่มาก
(±1.0 %) ในรอบที่ 7-8	เกิดรอยร้าวทแยงแรกที่บริเวณจุดต่อในรอบที่ 7 ดังแสดงในรูป และเริ่มปรากฏรอยร้าวปริในแนวนอนขนานกับเหล็กคานบริเวณมุมคาน
(±1.25 %) ในรอบที่ 9-10	เกิดรอยร้าวทแยงเส้นที่สองในทิศทางตรงข้ามกับเส้นแรกที่บริเวณจุดต่อในรอบที่ 7 และรอยร้าวดิ่งที่เกิดในรอบแรกเปิดกว้างขึ้นมาก และรอยร้าวปริในแนวนอนขนานกับเหล็ก

	คานเกิดที่บริเวณมุมคานทั้ง4 มุม ดังแสดงในรูป
(±1.50 %) ในรอบที่ 11	และเกิดรอยร้าวตามแนวนอนขึ้นจำนวนมากที่บริเวณมุมคานหน้าเสาทั้ง 4 ด้าน ขณะที่รอยร้าวดิ่งใหม่ไม่เกิดเพิ่มเพียงแต่รอยร้าวที่ได้เกิดในรอบต้นๆเปิดกว้างขึ้นมากๆ
(±1.75 %) ในรอบที่ 13-14	ที่หลังคานปรากฏรอยร้าวปริตามแนวนอน คอนกรีตที่บริเวณมุมคานหน้าเสาเริ่มกระเทาะหลุดออกมาเรื่อยๆตามแรงที่มากระทำ ในรอบที่ 2ของการเคลื่อนตัวสัมพัทธ ± 1.75% เกิดรอยร้าวทแยงใหม่แต่มีจำนวนไม่มากนัก
(±2.00 %) ในรอบที่ 15-16	พบว่ารอยแตกร้าวปริตามแนวนอนเด่นชัดมากขึ้นเรื่อยๆ ตามขนาดของแรงที่มากระทำ
(±2.25 %) ในรอบที่ 17-18	รอยแตกร้าวปริตามแนวนอนได้กระเทาะออกมา จนทำให้หน้าตัดคานเหลือพื้นที่รับแรงอัดน้อยลง
(±3.00 %) ในรอบที่ 21-22	ที่ระยะการเคลื่อนตัวสัมพัทธ = ±3.0 % ไม่พบว่ามีรอยร้าวทแยงเกิดขึ้นใหม่ แต่ในขณะที่รอยแตกร้าวปริแนวนอนปรากฏให้เห็นอย่างมาก และหลุดกระเทาะออกมาจำนวนมากขึ้นๆ
(±3.5 %) ในรอบที่ 23-24	พบว่ามีรอยแตกร้าวแนวนอนใหม่เกิดขึ้นที่กลางคาน การหลุดกระเทาะคอนกรีตแนวนอนที่มุมคานบนและล่างทั้ง 2 ฝั่งยังมีให้เห็นออกมาอย่างต่อเนื่อง เมื่อครบรอบที่ 24
(±4.0 %) ในรอบที่ 25-26	พบว่าเกิดการหลุดกระเทาะคอนกรีตแนวนอนที่มุมคานบนและล่าง จนสามารถเห็นเหล็กเสริมคานได้อย่างชัดเจน ในขณะที่รอยร้าวทแยงไม่มีการเปลี่ยนแปลง
(±5.0 %) ในรอบที่ 27-28	มีความเสียหายเป็นบริเวณกว้างโดยคอนกรีตได้กระเทาะออกมาอย่างมากที่มุมคานบนและล่าง จนสามารถเห็นเหล็กเสริมคานทั้งมุมคานบนและล่างได้อย่างชัดเจน ขณะที่รอยร้าวทแยงไม่สร้างความเสียหายใหม่
(±6.0 %) ในรอบที่ 29	การทดสอบเสร็จสิ้นที่ระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธ = ±6.0% รูปแสดงภาพถ่ายชิ้นทดสอบหลังเสร็จสิ้นการทดสอบ*เสร็จสิ้นการทดสอบ*

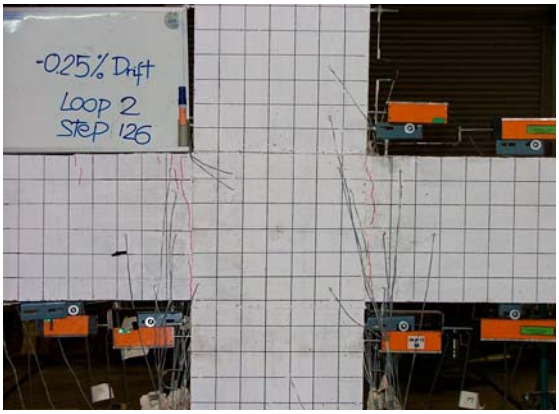

รอบการเคลื่อนตัว ±0.25%

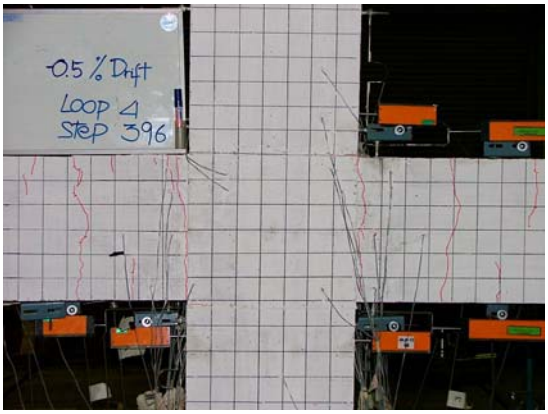

รอบการเคลื่อนตัว ±0.50%

รอบการเคลื่อนตัว ±1.0%

รอบการเคลื่อนตัว ±1.25%

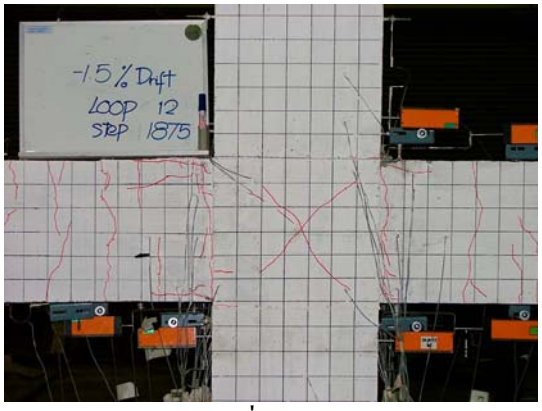

รอบการเคลื่อนตัว ±1.50%

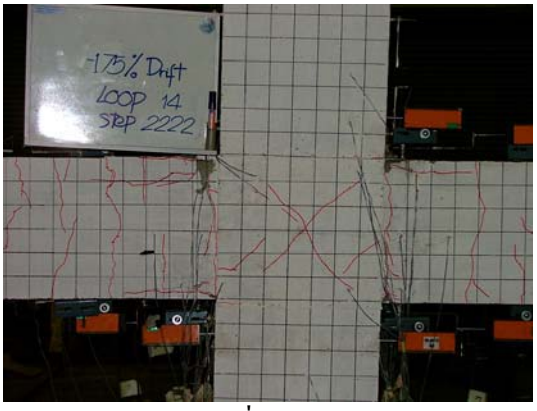

รอบการเคลื่อนตัว ±1.75%

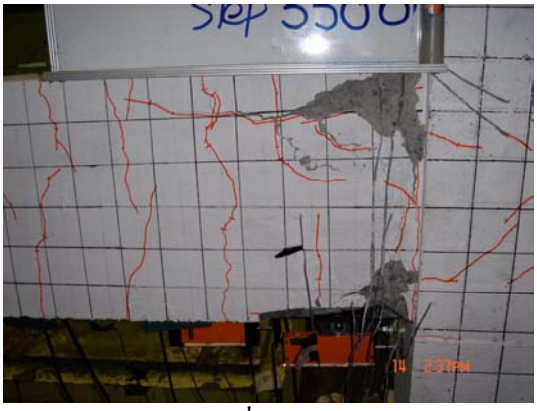

รอบการเคลื่อนตัว ±3.00%

รอบการเคลื่อนตัว ±4.00%

รอบการเคลื่อนตัว ±5.00%

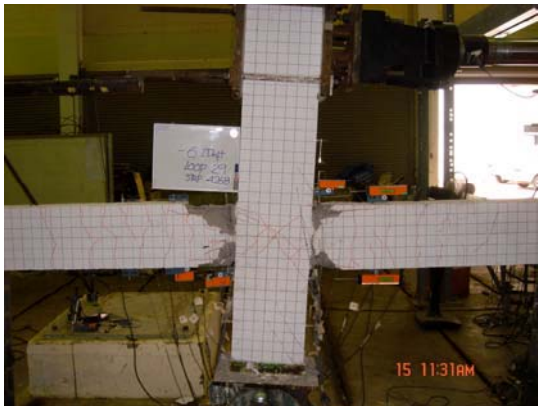

รอบการเคลื่อนตัว ±6.00%

(2) ชิ้นทดสอบ Retrofit specimen

ระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธ	**การสังเกตุรอยร้าว**
(0 - ±0.5 %) ในรอบที่ 1- 4	การสังเกตุรอยร้าวทำได้ยากเนื่องจากแผ่น FRP พันรอบตัวคาน ที่ -0. 5 % drift ของรอบแรก พบรอยร้าวดิ่งที่เสาบนบริเวณรอยต่อด้านข้างระหว่างเสาบนกับหลังคาน
(±0.75%) ในรอบที่ 5-6	ที่ - 0.75 % drift ของรอบแรก พบรอยร้าวดิ่งเนื่องจากการดัดบริเวณคานด้านขวา ที่ - 0.75 % drift ของรอบซ้ำ พบรอยร้าวดิ่งที่มุมเสาบนด้านซ้ายคานด้านขวาเสาบนบริเวณรอยต่อด้านข้างระหว่างเสาบนกับหลังคาน
(±1.0 %) ในรอบที่ 7-8	ที่ - 1.0 % drift ของรอบแรก พบรอยฉีกหลังคานด้านซ้าย และท้องคานด้านขวาที่ เปอร์เซนต์ ±1.0 % การเคลื่อนตัวนี้ยังไม่พบรอยร้าวทแยงที่เกิดขึ้นใหม่ ที่ +1.0 % drift ของรอบซ้ำ พบรอยร้าวทแยงใหม่เล็กๆภายในรอยต่อ และรอยร้าว(pull out crack) ที่เคยเปิดอยู่เดิม หลังคานขวาหน้าเสา และท้องคานซ้ายหน้าเสา ขยายตัวเพิ่มขึ้น
(±1.25%) ในรอบที่ 9-10	ที่ -1.25 % drift ในรอบแรก เกิดการฉีกขาดของกาว Epoxy ใกล้หน้าเสา ที่ 1.25 % drift ในรอบซ้ำ เกิดการฉีกขาดของกาว Epoxy ทั้ง 2 ด้านที่ขอบหน้าเสา
(±2.5 %) ในรอบที่ 17-18	ที่ -2.5 % drift ในรอบแรก เริ่มปรากฏรอยขาดของ FRP ที่ Bolt ยึด rocking transducer หลังคาน
(±3.5 %) ในรอบที่ 23-24	ที่ -3.5 % drift ในรอบแรก FRP ขาดบริเวณหลังคานเมื่อ ACCUATOR โยกเข้าในด้านเข้าหารอยแตกนั้น
(±4.0 %) ในรอบที่ 25-26	ที่ +4.0 % drift ของรอบแรก พบว่ามีรอยร้าวทแยงเกิดขึ้นใหม่ *พร้อมเกิดรอยร้าวดิ่งหน้าเสาด้านซ้าย* ที่ -4.0 % drift ของรอบแรก พบว่ามีรอยร้าวทแยงเริ่มชัดเจนมากขึ้น และพบรอยกระ

	เทาะบริเวณรอยต่อเสา-คาน ซึ่งน่าจะเกิดจากการบดอัด ที่ +4.0 % drift ในรอบสอง มีรอยร้าวทแยงเริ่มกว้างขึ้น ที่ -4.0 % drift ในรอบสอง มีรอยร้าวทแยงเกิดขึ้นมาใหม่หลายแนว รอยร้าวทแยงกว้างมากขึ้นด้วย
(±5.0 %) ในรอบที่ 27-28	ที่ +5.0 % drift ในรอบสอง เกิดความเสียหายขึ้นหลายอย่าง 1. แผ่น FRP ที่อยู่บริเวณคานด้านขวา ฉีกขาดลงมาจนเห็นคอนกรีต Non-shrink ที่ฉีกแยกออกจากกัน (pull out crack) ในขณะที่เนื้อคานคอนกรีตแน่นอยู่ 2. และแผ่น FRP ฉีกขาดท้องคานด้านซ้ายมือ 3. แผ่น FRP ฉีกขาดหลังคานด้านซ้ายมือ 4. รอย Crack ทแยงมุมใน joint กว้างมากขึ้น เด่นชัดขึ้น ที่ -5.0 % drift ในรอบแรก คอนกรีตที่คานเริ่มกระเทาะหลุดออกมากขึ้นแต่การกระเทาะหลุดออกมีลักษณะเหมือนการบดอัดมากกว่า ยังไม่สามารถสังเกตุได้ว่าคอนกรีตที่อยู่แกนกลางรอยต่อถูกบดอัดหรือไม่ ที่ +5.0 % drift ในรอบสอง รอยร้าวทแยงเด่นมากขึ้นมาและได้ล่ามเข้าไปในเสา นอกจากนี้ที่ขอบเสาเกิดการกระเทาะมากด้วย ที่ -5.0 % drift ในรอบสอง คอนกรีตกระเทาะตามแนวรอยร้าวทแยงมาก และในคานคอนกรีตก็ร่อนออกมาแต่ยังไม่น่าเป็นรอยร้าวเนื่องจาก Splitting crack
(= ±6.0 %) ในรอบที่ 29	ที่ +6.0 % drift ในรอบแรก คอนกรีตภายใน รอยต่อถูกบดอัด กระเทาะออกมาจนเห็นเหล็กยืนของเสา ในขณะที่คานคอนกรีตยังไม่ปรากฏรอยร้าวเนื่องจาก Splitting Crack การทดสอบเสร็จสิ้นที่ระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธ = ±6.0%

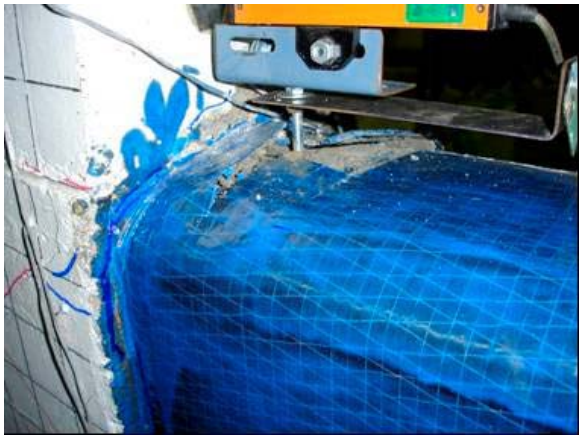

รอบการเคลื่อนตัว ±3.0%

รอบการเคลื่อนตัว ±5.00% (แผ่น FRP ด้านบน ขาด)

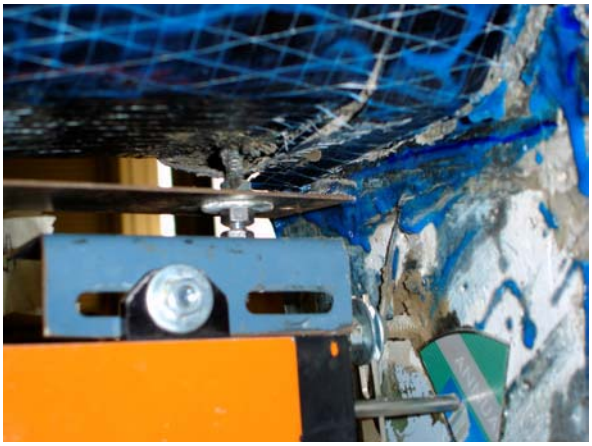

รอบการเคลื่อนตัว ±5.00% (แผ่น FRP ด้านล่าง ขาด)

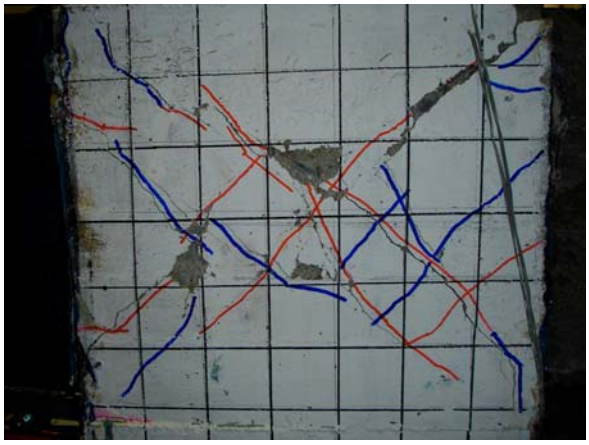

รอบการเคลื่อนตัว ±5.00% (คอนกรีตบริเวณจุดต่อกะเทาะ)

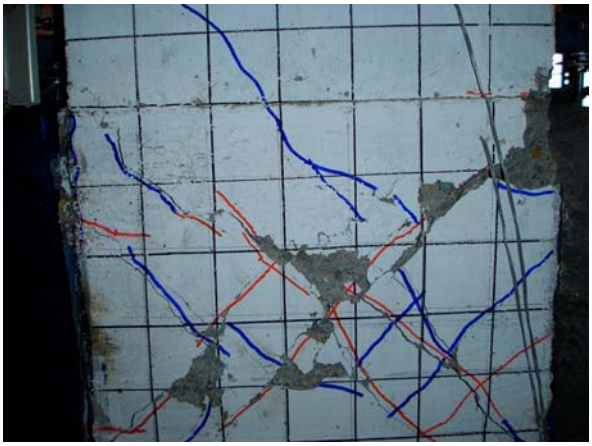

รอบการเคลื่อนตัว ±5.00% (คอนกรีตบริเวณจุดต่อกะเทาะ)

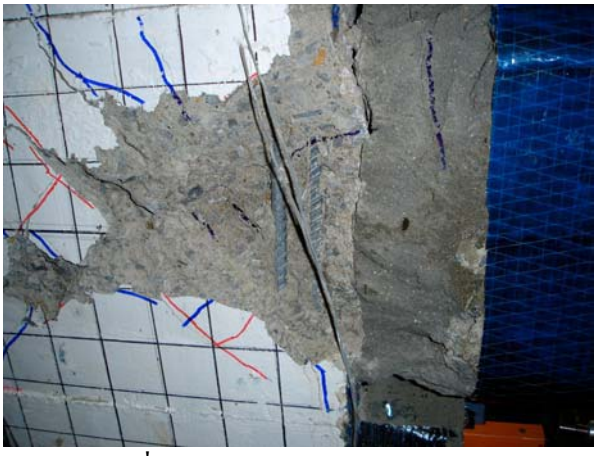

รอบการเคลื่อนตัว ±6.00% (คอนกรีตบริเวณจุดต่อกะเทาะ)

3.4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระทำกับระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธของรอยต่อคาน-เสา

(1) ชิ้นทดสอบ Debond specimen

ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระทำกับระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธของชิ้นทดสอบ debond specimen แสดงใน รูป 3.3 จากรูปจะเห็นว่าชิ้นทดสอบมีพฤติกรรมแบบยืดหยุ่น (elastic) ในรอบการเคลื่อนตัวที่ 1 ถึง 4 นับตั้งแต่รอบที่ 5 (ระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธ = $\pm$0.75%) จะเห็นว่าเส้นโค้งวนรอบ hysteretic มีลักษณะแคบ มีพื้นที่ภายในลูปน้อย แสดงให้เห็นว่ามีการสลายพลังงานในรอบการเคลื่อนตัวน้อย และ โค้งแนบหาจุดศูนย์กลาง (pinched) ลักษณะความโค้งเข้าหาศูนย์ในลักษณะนี้เกิดจากไถลตัวและการเปิดของรอยร้าวทแยงในบริเวณรอยต่อดังได้อธิบายไว้แล้ว นอกจากนั้นค่าความแข็งเกร็งลดลง หลังชิ้นทดสอบสามารถรับน้ำหนักได้สูงสุด (ในรอบการเคลื่อนตัวที่ 11 ระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธ = 1.50%) เท่ากับ 62 kN

เมื่อผลักชิ้นทดสอบต่อไปอีก พบว่ากำลังรับน้ำหนักค่อยๆลดลงซึ่งแตกต่างจากชิ้นทดสอบ Typical specimen แสดงว่าชิ้นทดสอบยังคงรักษากำลังต้านทานไว้ได้ไม่ลดลงอย่างทันทีทันใด โดยไม่เกิดการวิบัติแบบเปราะ อย่างไรก็ตามในช่วงที่เลยจากกำลังรับน้ำหนักสูงสุด ชิ้นทดสอบมีความแข็งเกร็ง (stiffness) ลดลงเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะนับตั้งแต่ระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธ = ±2.5% พฤติกรรม hysteretic ของชิ้นทดสอบมีลักษณะแคบคือมีพื้นที่ภายในลูปน้อยและโค้งเข้าหาจุดศูนย์กลาง (มีลักษณะ pinched)

นอกจากนี้เมื่อทำการวนรอบการเคลื่อนตัวซ้ำของชิ้นทดสอบครั้งที่ 2 พบว่าทั้งกำลังและความเกร็งของชิ้นทดสอบมีค่าลดลง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไร้เสถียรภาพของชิ้นทดสอบในรอบการเคลื่อนตัว เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีทางโครงสร้าง ของชิ้นทดสอบ Debond specimen กับพฤติกรรมและการวิบัติพอจะสรุปได้ดังนี้ ชิ้นทดสอบ Debond specimen มีอัตราส่วนกำลังต้านทานโมเมนต์ระบุของเสาต่อคานเท่ากับชิ้นทดสอบ Typical specimen คือ 1.63 และหากเปรียบค่าดัชนีความยืดหน่วง (BI) และค่าอัตราส่วน h_c/d_b ของ Debond specimen มีค่าเท่ากับ 5.09 และ 29 ตามลำดับ ดังนั้นจุดหมุนพลาสติกจึงควรจะเกิดขึ้นในคาน แม้ว่าอัตราส่วน V/Vn ของชิ้นทดสอบมีค่ามากกว่า 1.0 ซึ่งเป็นดัชนีแสดงถึงการวิบัติจะเกิดขึ้นที่รอยต่อ และการทดลองพบว่ารอยต่อปรากฏความเสียหายน้อยมาก ในขณะที่ปลายคานหน้าเสาเกิดความเสียหายอย่างมาก คอนกรีตหุ้มเหล็กเสริมเกิดการกระเทาะหลุดออกมาตามแนวเหล็กเสริมนอนของคานเป็นระยะทางกว่า 20 ซม.

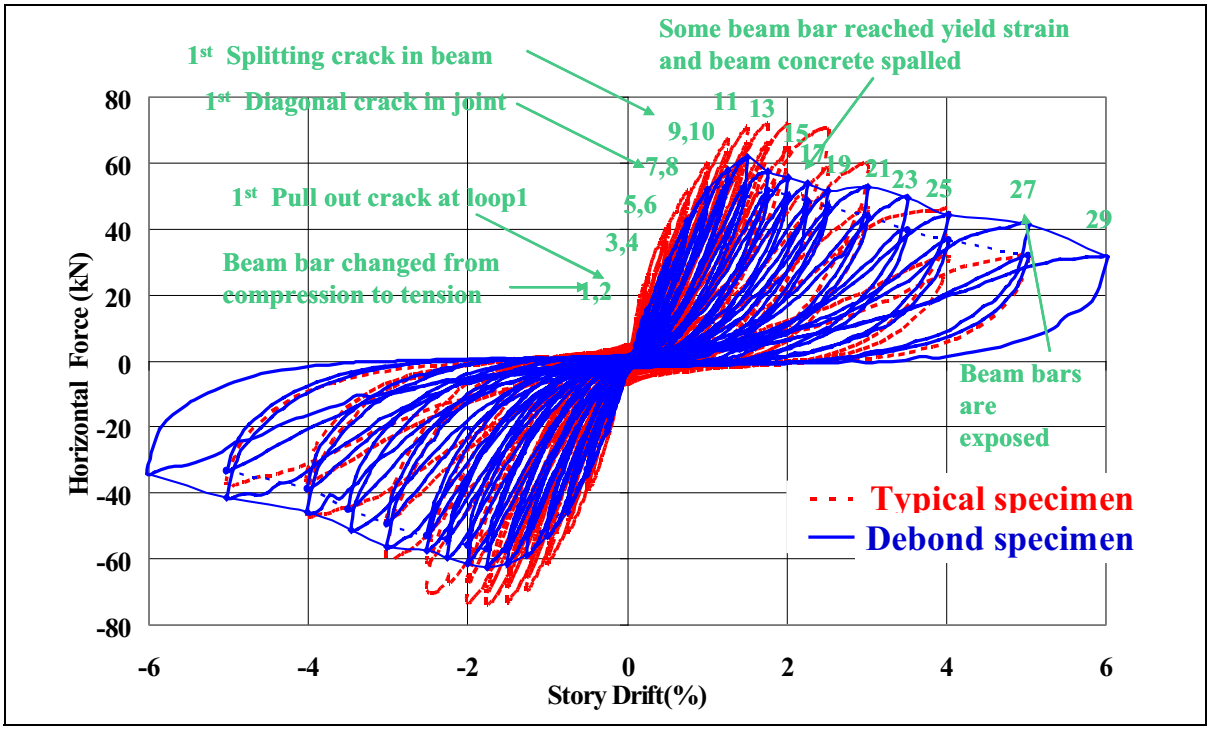

รูปที่ 3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระทำกับระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธของ Debond specimen

(2) ชิ้นทดสอบ Retrofit specimen

ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระทำกับระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธของชิ้นทดสอบ Retrofit specimen แสดงใน รูป 3.4 จากรูปจะเห็นว่าชิ้นทดสอบมีพฤติกรรมแบบยืดหยุ่น (elastic) ในรอบการเคลื่อนตัวที่ 1 ถึง 4 และนับตั้งแต่ระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธ = ±0.75% เส้นโค้งวนรอบ hysteretic มีลักษณะแคบ มีพื้นที่ภายในลูปน้อย คุณลักษณะดังกล่าวแสดงเหมือนเช่นเดียวกับชิ้นทดสอบ Debond specimen โดยต้านทานแรงสูงสุดได้เท่ากับ 64 kN ที่ระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธ = 3.0% เนื่องจากชิ้นทดสอบไม่สามารถรักษาแรงต้านทานแรงกระทำสูงสุดไว้ได้ จึงถือว่าจุดนี้เป็นจุดที่ชิ้นทดสอบเกิดการวิบัติ

จากกราฟจะเห็นว่าจุดสูงสุดของเส้นโค้งวนรอบ hysteretic ในแต่ละระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธยังคงให้ค่าสูงต่อไปได้อีก นั่นเป็นผลมาจากการคราดของเหล็กนอนในคานและคานคอนกรีตถูกโอบรัดแน่น (confined) ด้วยแผ่นFRP ทำให้ชิ้นทดสอบสามารถต้านทานแรงภายนอกไว้ได้ แม้ว่าจะเกิดการเคลื่อนที่เป็นระยะถึง 4% โดยกำลังลดลงน้อยมาก นั่นแสดงให้เห็นว่าชิ้นทดสอบมีความเหนียวมากเมื่อเทียบกับ debond และ Typical specimen (ชิ้นทดสอบที่ 2 ในงานวิจัยย่อยที่ 2) อย่างไรก็ตามเส้นโค้งวนรอบ hysteretic มีลักษณะแคบ มีพื้นที่ภายในลูปน้อย แสดงว่าชิ้นทดสอบมีความสามารถในการสลายพลังงานในรอบการเคลื่อนตัวได้น้อย เมื่อรอบการเคลื่อนตัวสัมพัทธมีค่า 4% กำลังของชิ้นทดสอบเริ่มลดลง และจะลดลงเหลือ 54 kN หรือ 84% ของกำลังต้านทานสูงสุด จากการสังเกตรอยร้าว และความเสียหายที่เกิดขึ้นพบว่าเป็นการวิบัติแบบบดอัดเนื่องจากแรงเฉือนภายในรอยต่อ (Joint shear failure) ซึ่งคอนกรีตภายในรอยต่อเกิดการกะเทาะหลุดออกมา สามารถเห็นเหล็กยืนในเสา

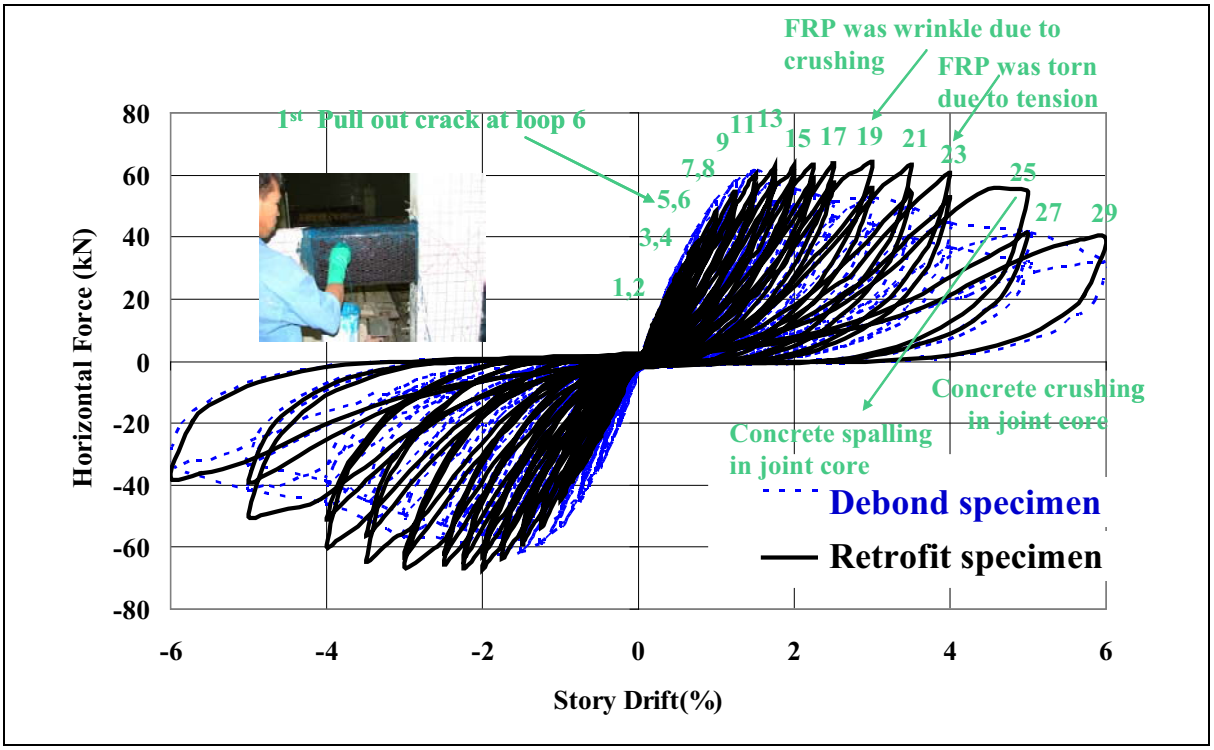

รูปที่ 3.4 ความสัมพันธ์ระหว่างแรงกระทำกับระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธของ Retrofit specimen

ถึงแม้ว่า ชิ้นทดสอบจะมีความเหนียวสูง แต่การวิบัติก็เกิดขึ้นในจุดต่อ และ เป็นการวิบัติแบบเฉียบพลัน การวิบัติที่เกิดขึ้นกับจุดต่อนั้นเป็นสิ่งที่ไม่พึงปราถนาเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากอาจนำไปสู่การวิบัติอย่างสิ้นเชิงของอาคาร เนื่องจากจุดต่อเป็นส่วนหนึ่งของเสา การซ่อมแซมโดยทำให้คานมีความแข็งแรงสูงมาก อาจไม่ก่อให้เกิดผลดีต่อในแง่ของการออกแบบต้านทานแผ่นดินไหว

3.5 สรุปผลการทดลอง

ในงานวิจัยย่อยที่ 3 นี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบจุดต่อคาน-เสา 2 ตัวอย่าง มีขนาด และ รายละเอียดการเสริมเหล็กเช่นเดียวกับชิ้นทดสอบที่ 2 ในงานวิจัยย่อยที่ 2 โดยในตัวอย่างแรกนั้น ได้ทำการตัดแรงยึดหน่วงระหว่างเหล็กกับคอนกรีตออกไป เพื่อศึกษากลไกการวิบัติเนื่องจากแรงยึดหน่วง ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า การสูญเสียแรงยึดหน่วงอย่างสิ้นเชิงไม่มีผลต่อพฤติกรรมการรับน้ำหนักของจุดต่อคาน-เสามากนัก ชิ้นทดสอบรับกำลังได้น้อยกว่าเพียงเล็กน้อย แต่ การลดลงของกำลังรับน้ำหนักเป็นไปอย่างช้าๆมากกว่าชิ้นทดสอบที่ 2 ของงานวิจัยย่อยที่ 2 ในการทดลองพบว่า ความเสียหายเกิดขึ้นที่จุดต่อน้อยมาก แต่ ความเสียหายส่วนใหญ่จะกระจุกตัวอยู่ที่ปลายคานแทน ในชิ้นทดสอบที่ 2 นั้น ผู้วิจัยได้ทำการซ่อมแซมชิ้นทดสอบนี้ โดยสกัดคอนกรีตที่เสียหายที่ปลายคานออกไป แล้วซ่อมโดยการใช้เกราท์ประเภทไม่หดตัว แล้วพันรอบปลายคานด้วยแผ่นคาร์บอนไฟเบอร์ (FRP) ผลการทดลองแสดให้เห็นว่า จุดต่อมีความเหนียวสูงขึ้นมาก แต่การวิบัติกลับไปเกิดขึ้นที่บริเวณจุดต่อแทน

บทที่ 4
การทดสอบจุดต่อพื้นอัดแรง-เสาขนาดย่อส่วน

4.1 ความเป็นมา

การก่อสร้างโดยใช้ระบบแผ่นพื้นไร้คานชนิดอัดแรงทีหลัง เป็นที่ได้รับความนิยมอย่างมากในประเทศไทย โดยมักใช้สำหรับการก่อสร้างอาคารที่มีความสูงปานกลางจนถึงอาคารสูง เช่น อาคารที่จอดรถ อาคารที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงานและโรงพยาบาล การออกแบบแผ่นพื้นไร้คานชนิดอัดแรงทีหลังในประเทศไทยมักคิดเฉพาะแรงแนวดิ่งเท่านั้น ส่วนแรงลมมักออกแบบให้ผนังเฉือนรับแทน โดยการออกแบบไม่ได้คิดผลของแรงแผ่นดินไหวแต่อย่างใด

การออกแบบโดยไม่คิดผลของแผ่นดินไหวทำให้ได้รายละเอียดการเสริมเหล็กมีลักษณะดังนี้

1. ไม่มีการใส่เหล็กปลอกที่รอยต่อพื้น-เสา
2. มีการจัดเหล็กนอนที่ผิวล่างของแผ่นพื้น โดยปริมาณเหล็กนอนเป็นไปตามข้อกำหนดเรื่องการต้านทานผลของอุณหภูมิและการหดตัวของคอนกรีต
3. ไม่วางแนวลวดอัดแรงผ่านเสา เนื่องจากในการก่อสร้างจริงทำได้ลำบากมากเพราะมีเหล็กเสริมอยู่ในเสาเป็นจำนวนมาก แต่ตามมาตรฐานการออกแบบของ ACI กำหนดให้ต้องมีการวางลวดอัดแรงผ่านเสาอย่างน้อย 2 เส้น

เมื่ออาคารได้รับแรงแผ่นดินไหว จุดต่อพื้น-เสา เป็นบริเวณที่มีการถ่ายแรงจำนวนมาก ซึ่งได้แก่ทั้งแรงเฉือนและโมเมนต์ซึ่งอาจทำให้เกิดการวิบัติจากแรงเฉือนทะลุ (Punching shear) วัตถุประสงค์ของการทดลองนี้เพื่อศึกษาพฤติกรรมของจุดต่อพื้น-เสา ภายใต้แรงกระทำสลับทิศ โดยจุดต่อที่เลือกมานี้เป็นจุดต่อภายใน

4.2 ดัชนีทางโครงสร้างของอาคารแผ่นพื้นไร้คานชนิดอัดแรงทีหลัง

ชิ้นทดสอบจุดต่อควรจะมีคุณลักษณะที่ใกล้เคียงกับอาคารจริงที่ได้มีการก่อสร้างในประเทศไทยให้มากที่สุด แต่เนื่องจากอาคารแต่ละอาคารมีความแตกต่างกันทั้งในด้านลักษณะทางโครงสร้าง และ สภาวะการใช้งาน ดังนั้นในขั้นตอนแรกของงานวิจัย จึงได้รวบรวมและศึกษาข้อมูลทางโครงสร้างของอาคารแผ่นพื้นไร้คานชนิดอัดแรงทีหลังในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 5 อาคาร มีจำนวนชั้นตั้งแต่ 15-30 ชั้น ซึ่งจัดเป็นอาคารสูงปานกลาง จนถึงอาคารสูง และได้กำหนดดัชนีเชิงโครงสร้างของ เสา คาน และ จุดต่อพื้น-เสา เพื่อใช้แสดงพฤติกรรมและการวิบัติของโครงสร้างดังนี้ 1) อัตราส่วนแรงเฉือน V_g / V_0 2) อัตราส่วนความยาวหน้าตัดวิกฤติต่อความลึก b_0 / d , 3) อัตราส่วนความยาวด้าน b_1 / b_2 , 4) อัตราส่วนแรงเฉือนโน้มถ่วงต่อโมเมนต์โน้มถ่วง $e_r V_g / M_g$, 5) อัตราส่วนการอัดแรง $f_{pc} / \sqrt{f_c}$, 6) อัตราส่วนเหล็กเสริมต้านทานโมเมนต์ลบ ρ_s , 7)อัตราส่วนโมเมนต์ M_g / M_n ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของดัชนีเชิงโครงสร้างเหล่านี้ซึ่งรวบรวมได้จากอาคาร 5 อาคารได้สรุปไว้ใน**ตารางที่ 4.1**

ตาราง 4.1 ค่าทางสถิติของดัชนีทางโครงสร้างของอาคาร

ค่าทางสถิติ	V_g / V_0	b_0 / d	b_1 / b_2	$e_r V_g / M_g$	$f_{pc} / \sqrt{f_c}$	ρ_s	M_g / M_n
ค่าสูงสุด	0.366	21.50	2.07	1.718	1.040	0.0143	0.159
ค่าต่ำสุด	0.231	18.29	1.30	1.210	0.837	0.0075	0.106
ค่าเฉลี่ย	0.289	19.31	1.65	1.505	0.918	0.0103	0.131
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.050	1.26	0.30	0.205	0.099	0.0027	0.023

อาคารทั้ง 5 อาคารที่ได้รวบรวมนี้มีความยาวช่วงว่าง (Clear span) อยู่ระหว่าง 7.0-8.4 ม. อัตราส่วนแรงเฉือน V_g / V_0 เป็นดัชนีที่มีความสำคัญมากตัวหนึ่งที่มีผลต่อการเกิดการวิบัติแบบแรงเฉือนทะลุ การศึกษาในอดีตได้แสดงให้เห็นว่าจุดต่อพื้น-เสาที่มีอัตราส่วน V_g / V_0 สูงมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดการวิบัติแบบแรงเฉือนทะลุมาก

4.3 ชิ้นทดสอบ

ชิ้นทดสอบที่ใช้เป็นแบบจำลองจุดต่อพื้น-เสาภายในมีขนาด3/5เท่าของขนาดจริงดังแสดงใน รูป 4.1 แบบจำลองจุดต่อทดสอบมีส่วนที่เป็นแผ่นพื้นความยาวครึ่งหนึ่งของความยาวจริงทั้งสองด้านของจุดต่อ และ เสาความยาวครึ่งหนึ่งของเสาจริงทางด้านบนและด้านล่าง โดยถือว่าตำแหน่งของจุดดัดกลับเกิดขึ้นที่กลางช่วงพื้นและกลางช่วงเสา การออกแบบจุดต่อจำลองสำหรับการทดสอบได้พยายามออกแบบให้มีค่าดัชนีทางโครงสร้างใกล้เคียงกับของโครงสร้างจริงมากที่สุดโดยมีค่าแตกต่างจากค่าเฉลี่ยไม่เกินค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวางลวดอัดแรงจะวางให้กระจุกตัวในแถบเสาในทิศทางด้านยาว และ วางกระจายตัวตลอดความกว้างพื้นในทิศทางขวาง ดังแสดงในรูป 4.2 นอกจากลวดอัดแรงยังวางเหล็กข้ออ้อยเป็นตะแกรงที่ผิวบนและผิวล่างของพื้นดังแสดงในรูป 4.3 และ 4.4 โดยเหล็กตะแกรงที่ผิวบนจะกระจุกตัวที่บริเวณรอยต่อเสา-พื้นเท่านั้น ส่วนเหล็กตะแกรงที่ผิวล่างวางตลอดความยาวและความกว้างของพื้น ส่วนสภาพขอบเขตของชิ้นทดสอบนั้น กำหนดให้ปลายด้านล่างของเสาเป็นแบบยึดหมุน ปลายด้านบนปล่อยอิสระโดยให้เป็นจุดที่ใช้ผลักชิ้นทดสอบในแนวราบ ขอบของแผ่นพื้นตามแนวขวางให้เป็นแบบยึดหมุน และ ขอบของแผ่นพื้นตามแนวยาวได้ปล่อยให้เป็นอิสระ

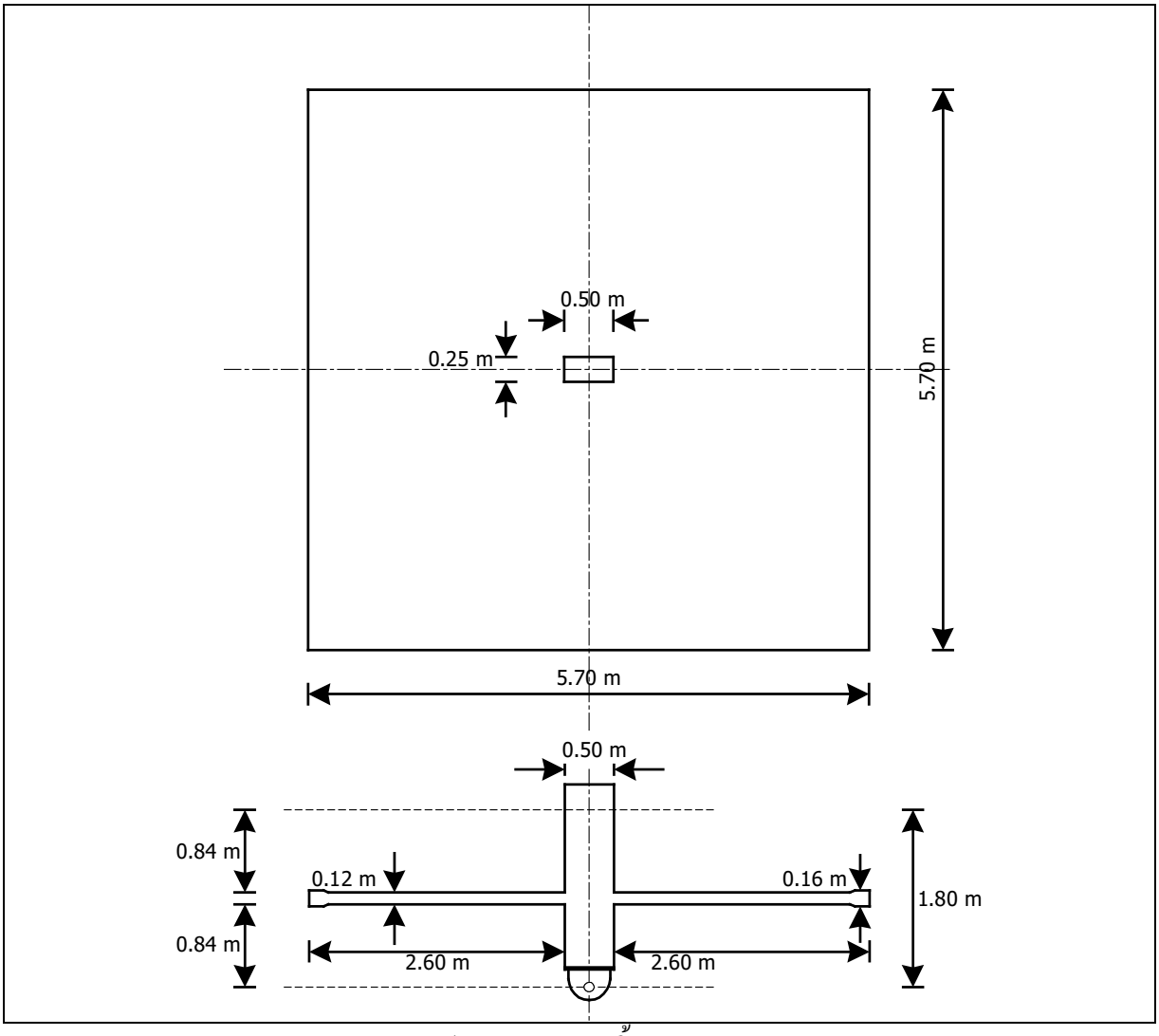

รูป 4.1 ขนาดของชิ้นทดสอบ

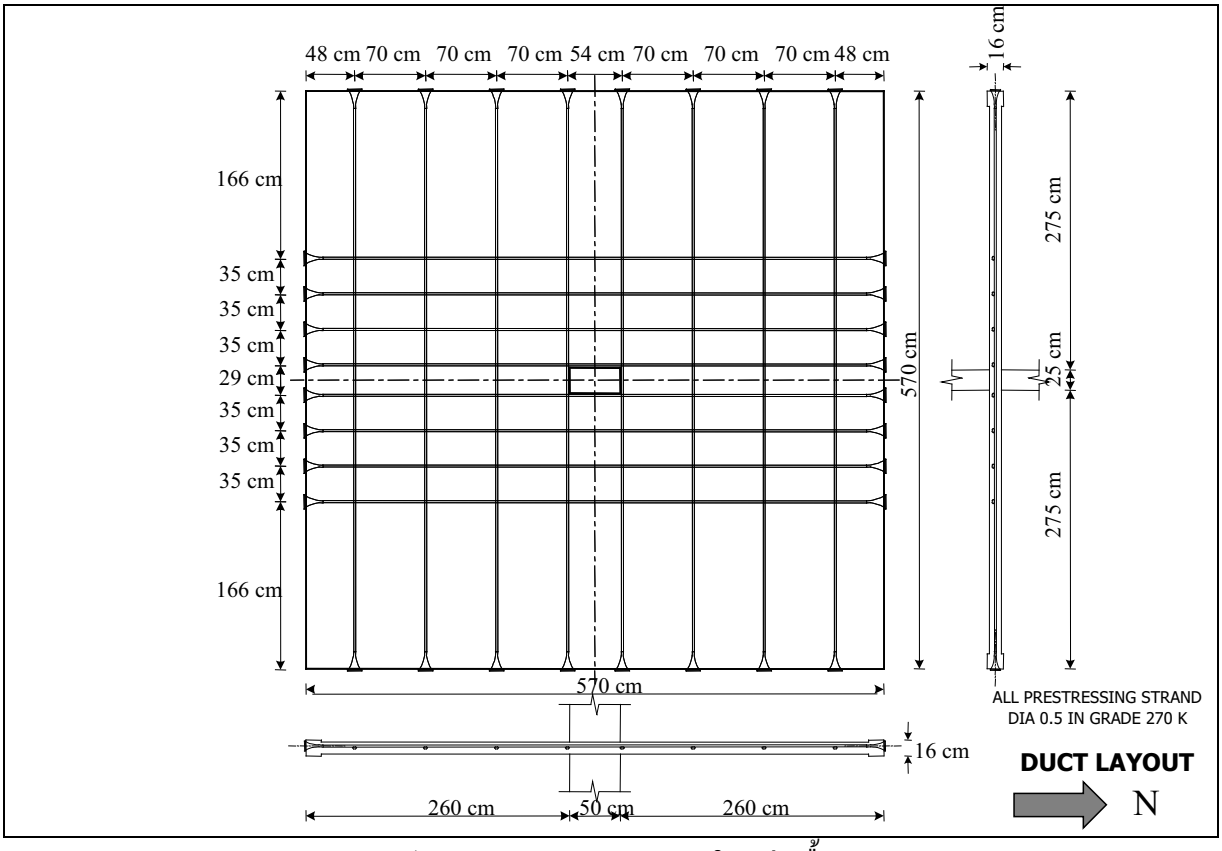

รูป 4.2 การจัดวางลวดอัดแรงในแผ่นพื้น

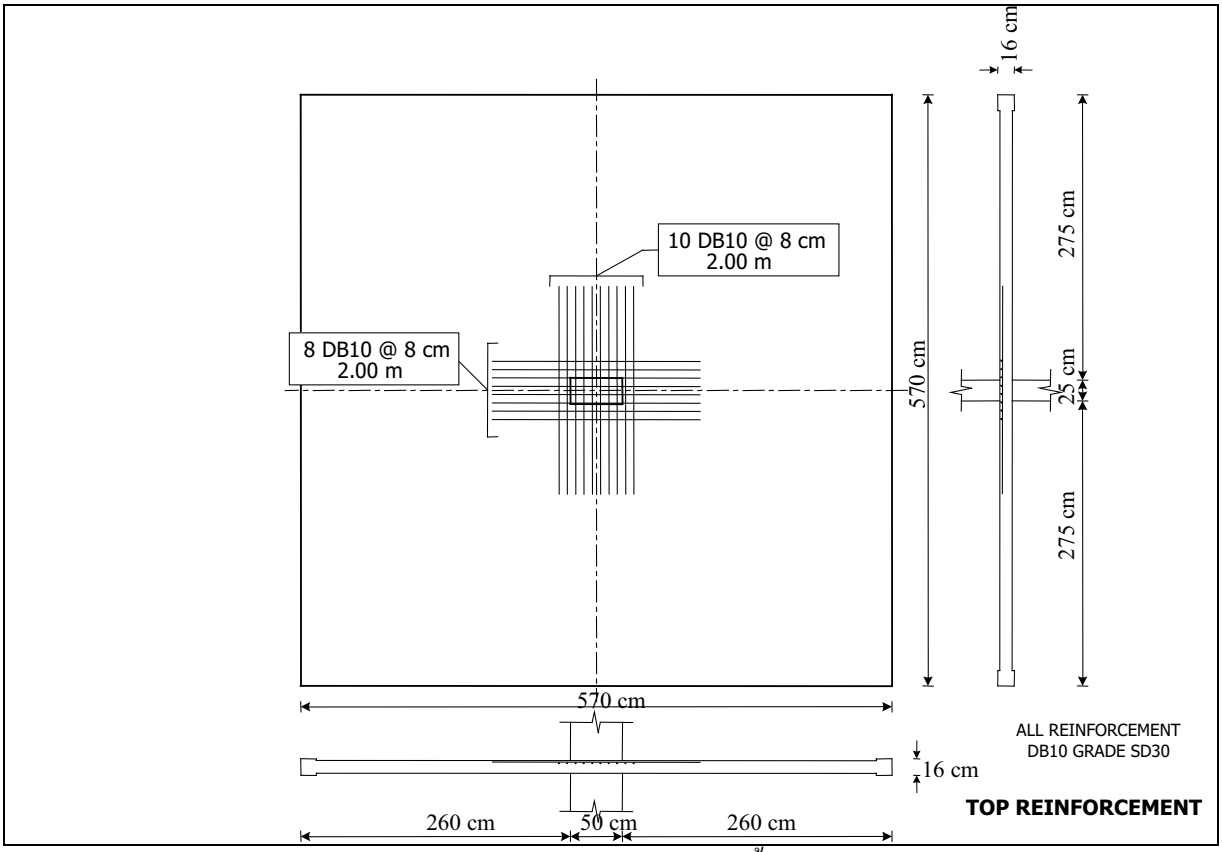

รูป 4.3 การวางเหล็กบนในพื้น

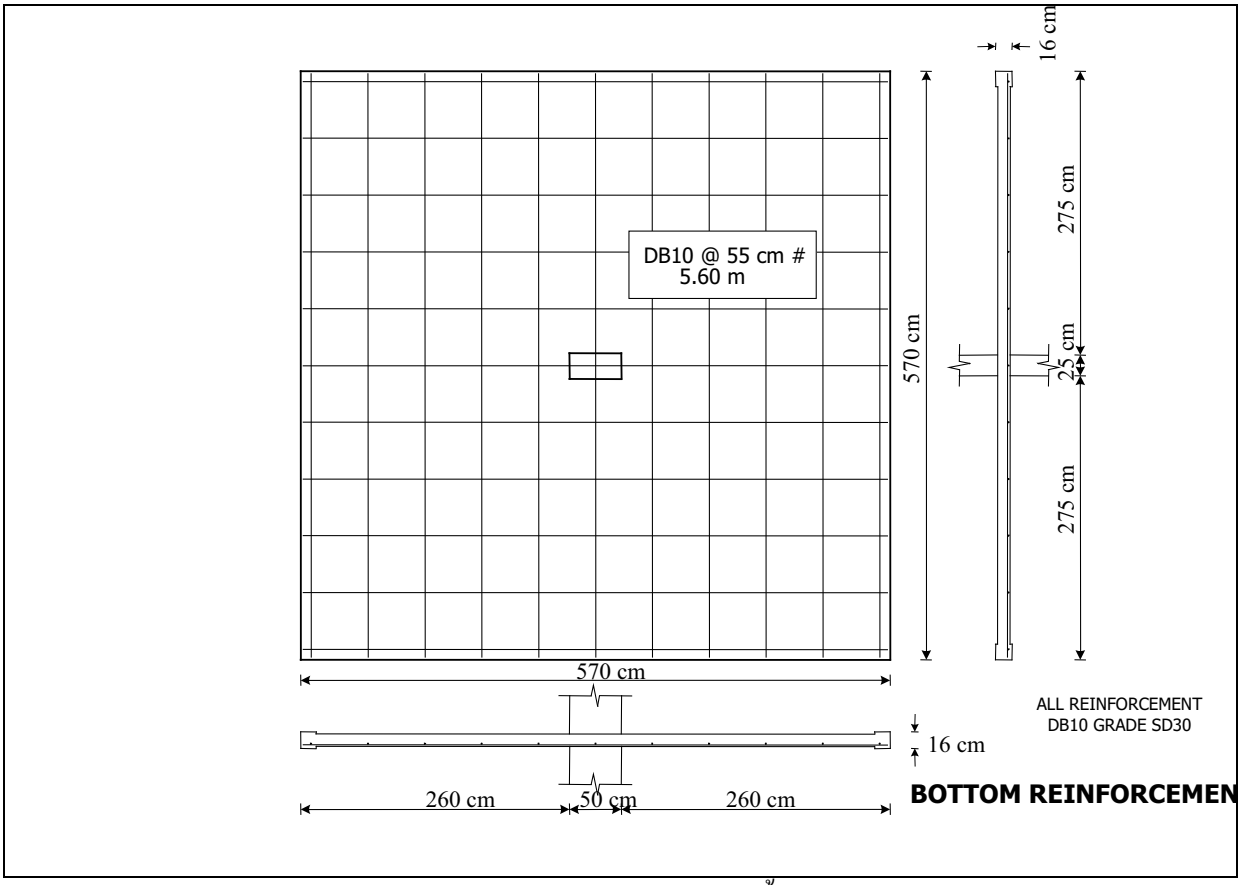

รูป 4.4 การวางเหล็กล่างในพื้น

4.4 การให้น้ำหนักบรรทุก

น้ำหนักบรรทุกที่กระทำกับชิ้นทดสอบประกอบด้วย น้ำหนักบรรทุกแนวดิ่งเพิ่มเติม และ แรงกระทำแนวราบแบบสลับทิศ โดยจะให้น้ำหนักบรรทุกแนวดิ่งกระทำต่อแผ่นพื้นในขั้นตอนแรกเพื่อเป็นการจำลองการรับน้ำหนักบรรทุกจร การให้น้ำหนักบรรทุกแนวดิ่งนี้ทำได้โดย การใช้ถุงทรายวางบนแผ่นพื้น โดยตำแหน่งและจำนวนถุงทรายที่วางบนแผ่นพื้นได้มาจากการวิเคราะห์แบบจำลองจุดต่อโดยวิธีไฟไนต์อิลีเมนต์ในคอมพิวเตอร์ โดยพยายามให้มีอัตราส่วนแรงเฉือน V_g / V_0 ใกล้เคียงกับของโครงสร้างจริงให้มากที่สุด จากนั้นเป็นการให้แรงกระทำในแนวราบที่ปลายบนของเสา โดยใช้การผลักปลายบนของเสาไปข้างหน้าและย้อนกลับเป็นวงรอบ โดยมีระยะเคลื่อนตัวเป้าหมายในแต่ละรอบการเคลื่อนตัวเท่ากับ 4.50 มม., 9 มม., 13.50 มม., 18.00 มม., 22.50 มม., 27.00 มม., 36 มม., และ 45 มม. ซึ่งคิดเป็นระยะเคลื่อนตัวสัมพัทธเท่ากับ 0.25%, 0.50%, 0.75%, 1.00%, 1.25%, 1.50%, 2.00% และ 2.5% โดยทำการวนรอบ 2 รอบที่แต่ละระยะเคลื่อนตัวเป้าหมายเพื่อดูเสถียรภาพของรอบการเคลื่อนตัว รูปแบบการให้น้ำหนักบรรทุกที่ได้อธิบายมานี้แสดงใน รูป 4.5 เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน จึงกำหนดให้ทิศทางการให้แรงกระทำต่อชิ้นทดสอบอยู่ในแนวเหนือ-ใต้ และให้ทิศทางขวางอยู่ในแนวตะวันออก-ตะวันตก

4.5 ข้อมูลที่ทำการวัดและบันทึก

ข้อมูลที่ทำการวัดและบันทึกในระหว่างการทดสอบได้แก่ แรงกระทำแนวราบ การเคลื่อนตัวแนวราบที่ปลายด้านบนของเสา การเคลื่อนตัวและการบิดของแผ่นพื้น มุมหมุนของจุดต่อพื้น-เสา การเปลี่ยนรูปเฉือน ความโค้งของแผ่นพื้น ความเครียดรอบๆเสา ความเครียดในเหล็กข้ออ้อย และ ลวดอัดแรง การติดตั้งชิ้นทดสอบ อุปกรณ์วัด และหัวผลักไฮโดรลิกส์ (Hydraulic actuator) สำหรับให้แรงผลักแสดงดังในรูป 4.6-4.7 หัวผลักไฮโดรลิกส์ติดตั้งอยู่บนผนังปฏิกริยาซึ่งยึดติดแน่นอยู่กับพื้น โดยผนังปฏิกริยาที่ใช้เป็นตัวยันกับหัวผลักไฮโดรลิกส์นี้สามารถออกแรงต้านในแนวราบได้ไม่น้อยกว่า 50 ตัน

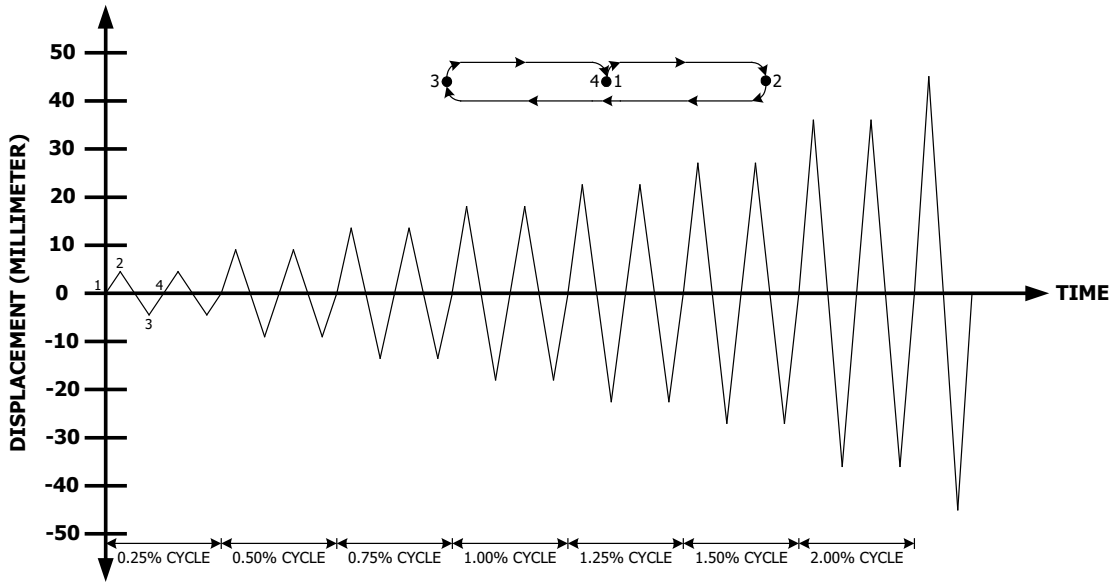

รูป 4.5 รูปแบบการให้น้ำหนักบรรทุกแก่ชิ้นทดสอบ

4.6 ผลการทดลอง

พัฒนาการเกิดรอยร้าวที่สังเกตได้ที่ผิวบนของแผ่นพื้นรอบๆเสาแสดงใน รูป 4.8-4.24 รอยร้าวแรกๆที่สังเกตได้คือรอยร้าวตามแนวยาวขนานกับทิศทางการเคลื่อนตัวของเสาโดยเกิดขึ้นที่ข้างเสาทั้งสองด้านที่ระดับการเคลื่อนตัว 0.25% (รูป 4.9) รอยร้าวตามยาวนี้มีสาเหตุมาจากการยึดรั้งของสภาวะขอบเขตของแผ่นพื้นซึ่งทำให้เกิดโมเมนต์ในทิศทางขวาง นอกจากนี้ยังสังเกตเห็นรอยร้าวในแนวขวางที่หน้าเสาซึ่งเกิดจากโมเมนต์ตามแนวยาวของแผ่นพื้น โดยรอยร้าวตามแนวขวางเกิดขึ้นที่แผ่นพื้นด้านตรงข้ามกับทิศที่ปลายเสาเคลื่อนที่ ที่ระดับการเคลื่อนตัว 0.50% (รูป 4.11) รอยร้าวทแยงเริ่มปรากฏขึ้น โดยเริ่มเกิดขึ้นที่หน้าเสาและเคลื่อนที่ในแนวทแยงเข้าหาแนวศูนย์กลางของแผ่นพื้น รอยร้าวทแยงนี้มีสาเหตุมาจากแรงบิดที่เกิดขึ้นในแถบพื้นตามแนวขวางที่ติดกับเสา ในการทดลองสามารถสังเกตได้ด้วยตาเปล่าว่าการหมุนของแถบแผ่นพื้นตามแนวเหนือ-ใต้มีค่าไม่เท่ากัน โดยแผ่นพื้นที่อยู่ติดกับเสามีการหมุนตัวมากสุด จากผลการหมุนตัวที่ไม่เท่า

กันของแผ่นพื้นทำให้แถบแผ่นพื้นทางขวาง (แนวตะวันตก-ตะวันออก) เกิดการบิดตัว และทำให้เกิดแรงเฉือนที่ผิวบนของแถบพื้นทางขวาง ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดรอยร้าวเอียงที่ด้านบนของแผ่นพื้น

เมื่อผลักเสาให้เคลื่อนที่ต่อไป รอยร้าวตามแนวขวางมีขนาดโตขึ้น รอยร้าวทแยงมีขนาดและจำนวนเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งที่ระดับการเคลื่อนตัว +2.5% แผ่นพื้นเกิดการวิบัติอย่างทันทีทันใดเนื่องจากแรงเฉือนเจาะทะลุ (Punching shear) จึงหยุดทำการทดสอบ ความสัมพันธ์ระหว่างแรงแนวราบและระยะเคลื่อนตัวแนวราบแสดงดังในรูป 4.26 จากกราฟจะสังเกตได้ว่า ชิ้นทดสอบมีพฤติกรรมยืดหยุ่นเมื่อระยะเคลื่อนตัวแนวราบมีค่าอยู่ในช่วง $\pm$0.25% ที่ระดับการเคลื่อนตัว 0.5% กำลังและความเกร็งของชิ้นทดสอบในรอบที่ 2 ของการเคลื่อนที่มีค่าลดลง ซึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของรอยร้าวเมื่อมีการวนรอบ เส้นโค้งวนรอบมีลักษณะแคบและมีพื้นที่ภายในน้อย แสดงให้เห็นว่าชิ้นทดสอบสามารถสลายพลังงานได้น้อย แรงแนวราบสูงสุดที่ชิ้นทดสอบต้านทานได้มีค่าประมาณ 10.5 ตัน ที่ระดับการเคลื่อนตัว 2.0%

อัตราส่วนความเหนียว โดยทั่วไปสามารถคำนวณได้จากอัตราส่วนระหว่างระยะเคลื่อนตัวตอนวิบัติต่อระยะเคลื่อนตัวตอนที่เหล็กเสริมเริ่มคราก แต่ชิ้นทดสอบนี้ไม่แสดงจุดครากชัดเจน จึงได้กำหนดจุดคราก โดยลากเส้นตรงจากจุดกำเนิดผ่านกราฟแรง-ระยะเคลื่อนตัวที่ 75% ของแรงสูงสุด ไปตัดเส้นตรงราบที่ค่าแรงสูงสุด โดยกำหนดให้ค่าระยะเคลื่อนตัว ณ จุดตัดนี้เป็นระยะเคลื่อนตัวที่จุดคราก (ดู**รูป 4.27**) หากใช้นิยามตามนี้จะคำนวณอัตราส่วนความเหนียวได้เท่ากับ 1.75

จากการศึกษาข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างโมเมนต์และการหมุนของแผ่นพื้นพบว่ามุมหมุนของเสามีค่าใกล้เคียงกับมุมหมุนของแผ่นพื้น แสดงให้เห็นว่าการเคลื่อนตัวที่ปลายบนของเสามีผลมาจากการหมุนของแผ่นพื้นเป็นส่วนใหญ่ จากข้อมูลความเครียดของเหล็กเสริมข้ออ้อยและลวดอัดแรงพบว่า ที่ระดับการเคลื่อนตัว 2% เหล็กที่อยู่ด้านบนของแผ่นพื้นส่วนใหญ่เข้าสู่จุดคราก การเกิดการวิบัติด้วยแรงเฉือนทะลุเกือบจะทันทีที่เหล็กบนครากแสดงให้เห็นว่า การครากของเหล็กบนอาจมีผลให้กำลังต้านทานแรงเฉือนทะลุลดลงซึ่งนำไปสู่การวิบัติแบบฉับพลัน

รูป 4.26 และ 4.27 แสดงการกระจายความเครียดของเหล็กบนในแนวเหนือ-ใต้ จะสังเกตได้ว่าความเครียดมีค่าสูงสุดในเหล็กบนซึ่งอยู่บริเวณเสา และ ลดลงไปในเหล็กบนซึ่งอยู่ห่างจากเสาออกไป จากรูป 5.38 จะสังเกตได้ว่าความเครียดในเหล็กบนเป็นแบบความเครียดอัดที่ด้านหนึ่งของพื้นและความเครียดดึงที่ปลายอีกด้านหนึ่ง แสดงให้เห็นว่าการหมุนของเสาจะงัดแผ่นพื้นขึ้นมาทางด้านหนึ่งและกดแผ่นพื้นอีกด้านหนึ่งลง แต่ขนาดความเครียดของเหล็กแต่ละด้านไม่เท่ากัน โดยความเครียดของเหล็กที่รับแรงดึงมีค่าสูงกว่าความเครียดของเหล็กที่รับแรงอัด ซึ่งเป็นเพราะในด้านที่รับแรงอัดคอนกรีตช่วยรับแรงอัดได้ส่วนหนึ่ง รูป 4.28 และ 4.29 แสดงการกระจายความเครียดของลวดอัดแรงในแนวเหนือ-ใต้ ซึ่งสังเกตได้ว่าความเครียดมีค่าสูงสุดในเหล็กบนที่อยู่บริเวณเสา และความเครียดในลวดอัดแรงมีค่าเพิ่มขึ้นได้มากถึง 10% การคำนวณโมเมนต์สูงสุดที่ถ่ายระหว่างเสาและพื้น โดยใช้สมการตามมาตรฐานการออกแบบของ ACI ได้ค่าเท่ากับ 18.06 ตัน-เมตร เทียบกับโมเมนต์ที่จากการทดสอบซึ่งได้เท่ากับ 20 ตัน-เมตร แสดงให้เห็นว่าสมการการออกแบบของ ACI ให้ค่าที่ปลอดภัย

4.7 สรุปผลการทดลอง

คณะผู้วิจัยได้ทำการทดสอบจุดต่อแผ่นพื้นไร้คาน-เสาขนาด 60% ของขนาดจริง โดยจุดต่อดังกล่าวจำลองรอยต่อระหว่างเสาและแผ่นพื้นในอาคารแผ่นพื้นไร้คานชนิดอัดแรงทีหลัง การออกแบบชิ้นทดสอบได้พยายามให้ใกล้เคียงกับอาคารจริงให้มากที่สุด โดยได้ทำการรวบรวมแบบโครงสร้าง แบบสถาปัตย์ ของอาคารจำนวน 5 อาคาร และได้นิยามดัชนีเชิงโครงสร้างของอาคารเหล่านี้ เพื่อใช้เป็นตัวชี้พฤติกรรมทางโครงสร้างและการวิบัติ ชิ้นทดสอบได้รับการออกแบบให้มีดัชนีเชิงโครงสร้างใกล้เคียงกับอาคารจริงมากที่สุด การทดสอบจุดต่อพื้น-เสาใช้แรงแนวราบกระทำที่ปลายบนของเสาในทิศทางไปกลับครบรอบ โดยเพิ่มระยะเคลื่อนตัวมากขึ้นเรื่อยๆ ในทุก 2 รอบ การให้น้ำหนักบรรทุกเป็นการจำลองน้ำหนักบรรทุกจากแรงแผ่นดินไหว ผลการทดลองสามารถสรุปได้ดังนี้

1. จุดต่อเกิดการวิบัติแบบฉับพลันเนื่องจากแรงเฉือนทะลุที่ระยะเคลื่อนตัวสัมพันธ 2% ซึ่งเป็นจุดที่เหล็กบนเกิดการคราก็เป็นส่วนใหญ่ ภายหลังจากเกิดแรงเฉือนทะลุแล้ว จุดต่อเกิดการวิบัติและสูญเสียกำลังรับแรงทางข้างอย่างรวดเร็ว
2. การเปลี่ยนรูป รอยร้าว และ ความเสียหายเกิดขึ้นรอบๆ เสาเป็นส่วนใหญ่
3. เสามีการเปลี่ยนรูปน้อยมาก โดยการหมุนของเสามีค่าใกล้เคียงกับการหมุนของแผ่นพื้น
4. ตามมาตรฐานเรื่องรอยต่อระหว่างแผ่นพื้นและเสาของคณะกรรมการ ACI ชุดที่ 352 ได้กำหนดให้ระยะเคลื่อนตัวสูงสุดของจุดต่อมีค่าไม่เกิน 1.5% แต่ชิ้นทดสอบในการทดลองนี้สามารถต้านทานน้ำหนักได้จนระยะเคลื่อนตัวมีค่า 2.0%
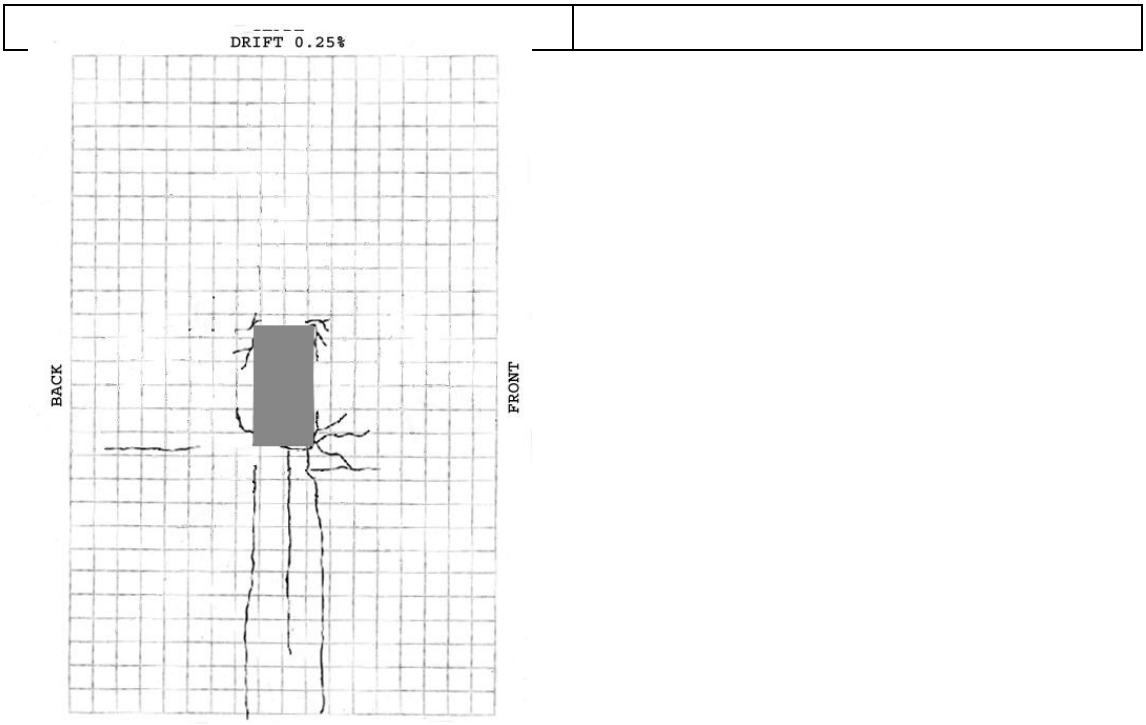
รูป 4.7 ภาพถ่ายการเตรียมชิ้นทดสอบในห้องปฏิบัติการ